

## Original Research

# "Elastic Band Strategy": Women's Lived Experience of Dealing With Domestic Violence

Marziyeh Shahryari<sup>1</sup>  
Masoomeh Bagheri<sup>2</sup>

### *Abstract*

The present study aimed to qualitatively explore the contexts of domestic violence in the experiences of women in Khuzestan province. The interpretive phenomenology method was employed among various qualitative research methods to investigate the women's experiences of violence. Eighteen participants were selected using purposive sampling and a criterion sampling strategy. Data collection involved semi-structured interviews, and the Colaizzi method was applied to analyze the data obtained from the phenomenological interviews. The findings related to violence encompassed 230 primary concepts and 13 core themes.

The main themes identified are "weak social support, power dynamics as a builder of romantic relationships, allocation of unaccounted credit to men, masculinity's zeal and honor, use of ineffective strategies, traditional femininity as a cultural-social structure, giving identity to male violence-causing behavior, feelings of desperation and helplessness, resilience and adaptive strategy, lack of strict laws, female poverty, and power imbalance," which can be categorized into three overarching contexts: "structural, intellectual, and interactive."

The study results indicate that violence arises from two main reasons: hermeneutic injustice and the lack of collective interpretation resources. It is created under the influence of the societal structure and ideology, the individual's social ties with people

---

1. Assistant Assistant Professor of Sociology, Department of Social Sciences, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran. m.shahryari@scu.ac.ir (**Corresponding Author**)

2. Associate Professor of Sociology, Department of Social Sciences, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran. m.bagheri@scu.ac.ir

Submit Date: 2023/16/02

Accept Date: 2023/25/06



around them, and the rewards and punishments they receive during their actions. This tension eventually leads to the elastic band strategy, implying a long-term process of oscillating between actively resisting violence and succumbing to it, enduring the situation for an extended period before potentially leaving the relationship.

### **Keywords**

*Violence, Women, Lived Experience, Jealousy, Desperation and Helplessness*

### **Introduction**

A brief examination of the situation of women in Khuzestan reveals that, according to the latest population statistics from the 2014 census, women constitute about half of the 4.7 million population in this province, with 49% residing in urban areas. Khuzestan ranks 17th in the country in terms of female population. Conversely, although violence against women occurs globally, it is more prevalent in Khuzestan due to distinct social characteristics and lifestyle compared to other parts of the country. One notable indicator of increased violence in Khuzestan is honor killings, which, while occurring worldwide, are more frequent in this region. Lifestyle has been identified as a contributing factor in these investigated cases.

Given the stakeholders associated with violence against women in Khuzestan and a focus on the experience of violence as a reality shaped by all stakeholders, the present research sought to employ an interpretative approach and qualitative methodology. The phenomenological research, while analyzing women's experiences, aims to reveal the understanding and interpretation these individuals have regarding violence and how the pathways traveled contribute to the formation of these experiences.

### **Methodology**

This research is of the phenomenological type with a descriptive approach. The statistical population for this study comprised women in Khuzestan province. The purposive sampling method was employed, and 18 women participated in the research, meeting the entry conditions and expressing personal satisfaction. The purpose of this sampling was to gain a profound understanding of the subject under study through the selected individuals.

Data collection techniques for this research primarily involved in-depth interviews. Following Kleizer's perspective, which underscores the conversational nature of this type of research, the interview technique was employed. In this study, in-depth semi-structured interviews were conducted. After reviewing the questions, some were edited and deleted. The entire

interview was recorded and transcribed verbatim immediately. The data analysis method used was the Clayse analysis method.

During the interview stage, the text was initially written word by word, and the extracted texts were carefully reread multiple times to gain a general understanding of the participants' experiences. In the second stage, reports from the interviewees were divided into meaningful units, and units related to the topic were selected. In the third step, the meaning of each important phrase was elucidated, attempting to describe the data within these semantic units derived from the text itself. After complete coding, duplicate codes were eliminated, and common meanings were extracted, forming new categories.

In the fourth step, common meanings and themes were classified into different categories. Regarding the research's reliability, several methods such as the observation method, individual interviews, and similar research were utilized. Regarding reliability, the interview text was categorized after being written, and this categorization was conducted under the supervision of professors.

### **Findings**

The findings in the context of violence encompassed 230 primary concepts and 13 central themes. The main themes include weak social support, power dynamics as a builder of romantic relationships, allocation of unaccounted credit to men, masculinity's zeal and honor, use of ineffective strategies, construction of the concept of femininity, identification of violent male behavior, feelings of desperation and helplessness, resilience, adaptive strategy, lack of strict laws, women's poverty, and power imbalance. These themes can ultimately be attributed to three contexts: structural, intellectual, and interactive.

The results of this study indicate that violence occurs for two reasons: hermeneutic injustice and a lack of collective interpretation resources. In essence, the attitude towards violence against women is not inevitable and is created under the influence of the structure and ideology governing society, the individual's social ties with people around them, and the rewards and punishments received during their actions.

Ultimately, this strong tension leads to the elastic band strategy, implying a long-term process of oscillating between actively resisting violence, succumbing to it, and enduring the situation for an extended period before potentially leaving the relationship.

### **Result**

The storyline of this research, as per the participants' interpretations, depicts a long-term process of oscillating between actively opposing violence and surrendering or tolerating the situation. It's akin to an elastic band that stretches



in and out. Three crucial pairs of coping strategies are outlined in the research literature:

First, there are problem-oriented and emotion-focused coping strategies. Second, there is the approach and confrontation versus avoidance. Third, there is dealing with conflict and separation. Avoidance as a coping response is characterized by cognitive avoidance, resignation/acceptance, seeking alternative rewards, and emotional drain. The response coping approach is characterized by logical analysis, positive reappraisal, seeking guidance/support, and problem-solving (Tobin et al., as cited in Hayati et al., 2013: 6). The concept of interaction/confrontation with non-participation is a combination of confrontation.

According to the findings, women face a lack of institutional support, and, on the other hand, traditional beliefs hinder their potential to stop abuse. Although the women in this study were educated and economically independent, they still had difficulty mobilizing internal and external support to end harassment, partly due to internalized gender norms.

## References

- Anderson, E. (2020). Feminist epistemology and philosophy of science. In N. E. Zalta (Ed.), *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. <https://plato.stanford.edu/archives/spr2020/entries/feminism-epistemology>.
- Arjamandisyahpoosh, I. & Ajam Dashtinajad, F. (2009). Investigating socio-economic factors affecting violence against women in Ahvaz city. *Sociology of Youth Studies*, 1(3), 118-91. (In Persian)
- Baghi, V., Dalvand, S., Farajzadeh, M., Khaki, S., Foroughi, S. & Ghanei Gheshlagh, R. (2021). Violence against women and its related factors: A cross-sectional study in Saghez. *Scientific Journal of Nursing, Midwifery and Paramedical Faculty*, 6(4), 21-31. (In Persian)
- Cockburn, C. (2004). The Continuum of Violence: A Gender Perspective on War and Peace. In W. Giles & J. Hyndman (Eds.). *Sites of Violence: Gender and Conflict Zones*. Los Angeles: University of California Press, 1-38.
- Elghossain, T., Bott, S. & Akik, C. (2019). Prevalence of intimate partner violence against women in the Arab world: a systematic review. *BMC International Health Human Rights* 19(1), 29.
- Eskandary, S., Aliverdinia, A., Riahi, M. E. & Rahmatollah, M. (2021). A sociological explaining of attitudes toward violence against women among male college students in Mazandaran province. *Women's Studies Sociological and Psychological*, 19(2), 119-164. (In Persian)



- Fernández, M., Gracia, E. & Lila, M. (2019). Psychological intimate partner violence against women in the European Union: A cross-national invariance study. *BMC Public Health* 19, 1739.
- Fricker, M. (2007). *Epistemic Injustice. Power & the Ethics of Knowing*. Oxford University Press.
- Goodman, L. A., Smyth, K. F., Borges, A. M. & Singer, R. (2009). When crisis collide: How intimate partner violence and poverty intersect to shape women's mental health and coping?. *Trauma Violence Abuse*, 10(4), 306–329.
- Government of Ecuador. (2018). Comprehensive organic law to prevent and eradicate violence against women [Ley orgánica integral para la prevención y erradicación de la violencia de género contra las mujeres]; 2018. [https://oig.cepal.org/sites/default/files/2018\\_ecu\\_leyintegralprevencionerradicacionviolenciagenero](https://oig.cepal.org/sites/default/files/2018_ecu_leyintegralprevencionerradicacionviolenciagenero).
- Grech, V. (2015). Gendercide and Femicide. *Early Human Development*, 91(12), 851-854.
- Hayati, E. N., Hogberg, U., Hakimi, M., Ellsberg, M. & Emmelin, M. (2011). Behind the silence of harmony: Risk factor for physical and sexual violence among women in rural Indonesia. *BMC Womens Health*, 11(1), 52.
- Hayati, E. N., Eriksson, M., Hakimi, M., Högberg, U. & Emmelin, M. (2013). 'Elastic band strategy': Women's lived experience of coping with domestic violence in rural Indonesia. *Global Health Action*, 6, 1–12.
- Heidari, H. (2022). A sociological study of marital violence and the impact of online social networks on it (Case study: Marital couples of Tehran). *Quarterly Journal of Social Development (Previously Human Development)*, 16(2), 33-70. (In Persian)
- Heyes, C. (2013). Feminist solidarity after queer theory: The case of transgender. In S. Stryker & A. Z. Aizura (Eds). *The Transgender Studies Reader 2*, London: Routledge, 201-213.
- Körner, R. & Schütz, A. (2021). Power in romantic relationships: How positional and experienced power are associated with relationship quality. *Journal of Social and Personal Relationships*, 38(9), 2653-2677.
- Kumar, D. P. & Anupama, A. (2022). Impact of Covid-19 pandemic on Prevalence of complaints related to violence against women in India - A cross-sectional comparative research study from 2014 to 2022? *CrimRxiv*. <https://doi.org/10.21428/cb6ab371.9ad5ab9e>.
- Martín-Lanas, R., Osorio, A., Anaya-Hamue, E., Cano-Prous, A. & de Irala, J. (2021). Relationship power imbalance and known predictors of intimate partner violence in couples planning to get married: A baseline analysis of



the AMAR Cohort Study. *Journal of Interpersonal Violence*, 36(21-22), 10338-10360.

- McGill University. (2022). One in four women experience domestic violence before age 50, analysis finds, Governments are not on track to meet global targets to eliminate violence against women and girls, March 24, 399(10327), 803-813.
- Mirzaei, E., Mohamadi, F. & Fialahi, A. (2020). Sociological study on the extent of violence against women in the family and its effective factors (case study: Kermanshah city). *Quarterly Journal of Woman and Society*, 11(43), 279-322. (In Persian)
- National Center for Injury Prevention and Control. Fact sheet: The social-ecological Model: A Framework for Violence Prevention. [https://www.cdc.gov/violenceprevention/pdf/sem\\_framework-a.pdf](https://www.cdc.gov/violenceprevention/pdf/sem_framework-a.pdf). Accessed 2 October 2020.
- Parsamehr, M., Yousefi ShikhRobot, M. & Bondori, M. (2020). The relationship between failure and psycho-verbal violence of men and women in Families of Isfahan. *Women's Studies Sociological and Psychological*, 18(1), 131-168. (In Persian).
- Pasebani Someeh, A. & Motavaselim, M. (2012). Conspicuous consumption in Veblen's opinions and the saving problem. *Journal of Economic Research*, 47(1), 205-241. (In Persian)
- PROWID. (1999). *Domestic Violence in India: Summary Report of Three Studies*. Washington, DC: ICRW.
- Raisi, S. & Boostani, D. (2021). Violence against balouch women. *Quarterly Journal of Woman and Society*, 12(46), 46-65. (In Persian)
- Reverter, S. (2022). Epistemologies of violence against women. A proposal from the South. *Cogent Social Sciences*, 8(1), 1-12.
- Reverter, S. & Medina-Vicent, M. (2020). *El feminismo en 35 hashtags*. La Catarata.
- Ritzer, G. (2013). *Sociological Theories*. Translated by Hoshang Naibi. Tehran: Ney Publishing. (In Persian)
- Ritzer, G. (1998) *Sociological Theories in the Modern Era*. Translated by Mohsen Solaci. 3th, Tehran: Elmi Publications. (In Persian)
- Sardinha, L., Maheu-Giroux, M., Stöckl, H., Meyer, S. R. & García-Moreno, C. (2022). Global, regional, and national prevalence estimates of physical or sexual, or both, intimate partner violence against women in 2018. *The Lancet*, 399(10327), 803-813.
- Segato, R. (2016b). *La Guerra Contra Las Mujeres*. Traficantes de sueños.
- Segato, R. (2018). *Contrapedagogías de la Crueldad*. Prometeo Libros.



- Shahabi, M. & Etaf, V. (2013). Cultural studies of gheirat (sexual jealousy) in Iran: A phenomenological study on the male concern about female objectification and selfobjectification. *Iranian Journal of Sociology*, 15(2), 126-152. (In Persian)
- Shahbeik, S., Khaneh Keshi, A. & Khan Mohammadi, A. (2018). Coping strategies and resilience in divorced and non-divorced females: A comparative study. *Journal of Health Promotion Management*, 7(2), 44-50. (In Persian)
- Shokri, O., Khodaei, A. & Moezzodini, S. (2021). A phenomenological study of women's lived experiences of domestic violence during the COVID-19 Pandemic. *Journal of Applied Psychology*, 15(3), 402-381. (In Persian)
- Taleghani, G., Pourezzat, A. & Faraji, B. (2009). Survey on the effect of glass ceiling on decrease of women empowerment in Iran power development co. (IPDC). *Journal of Public Administration*, 1(2), 89-102. (In Persian)
- Tobin, D. L., Halroyd, K. A., Reynolds, R.V. & Wigal, J. K. (1989). The hierarchical factor structure of coping strategy inventory. *Cognitive Therapy and Research*. 13, 343-361.
- United Nations, General Assembly. (1993). Declaration on the Elimination of Violence against Women, A/RES/84/104. <https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/atroc ity>.
- Violence-Against-Women-Da.(2021). *Orange the World: End Violence against Women Now*, ht tps://www.un.org/en/observances/ending.
- Women and Girls at Risk. (2022). *Gender-Based Violence*, AIaIQobChMI0N\_gv7Ka9wIViKZ3Ch1k2Q2eEAMYASAAEgL8svD\_Bw E.
- Yaghoobi, A. & Moghaddas Yazdi, H. (2016). Femininity typology and girl students (Case study: Students of Guilan University). *Woman in Development & Politics*, 14(4), 513-533. (In Persian)



پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی  
پرتال جامع علوم انسانی



## مقاله پژوهشی

# «استراتژی باند الاستیک»: تجربه زیسته زنان از مقابله با خشونت خانگی

مرضیه شهریاری<sup>۱</sup>

معصومه باقری<sup>۲</sup>

### چکیده

پژوهش حاضر با هدف مطالعه کیفی بسترهای خشونت خانگی در تجربه زنان استان خوزستان انجام شد. از میان روش‌های تحقیق کیفی برای بررسی تجربه خشونت روش پدیدارشناسی تفسیری بکار گرفته شده است. ۱۸ شرکت‌کننده به‌وسیله نمونه‌گیری هدفمند و با استراتژی نمونه‌گیری معیار انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته و برای تحلیل داده‌های حاصل از مصاحبه‌های پدیدارشناسی از روش کلایزی استفاده شد. یافته‌ها در زمینه بسترهای خشونت شامل ۲۳۰ مفهوم اولیه و ۱۳ مضمون محوری بود. مضامین اصلی «حمایت اجتماعی ضعیف، دینامیک قدرت به‌عنوان سازنده روابط عاشقانه، تخصیص اعتبارات حساب نشده به مردان، غیرت و شرف مردانگی، استفاده از راهبردهای ناکارآمد، زنانگی سنتی برساخت فرهنگی-اجتماعی، هویت بخشی به رفتار خشونت‌زای مردانه، احساس استیصال و درماندگی، تاب‌آوری و راهبرد سازگارانه، عدم وجود قوانین سخت‌گیرانه، فقر زنانه و عدم توازن قدرت» بود که در نهایت می‌توان این مضامین را به سه بستر «ساختاری، خرد و تعاملی» نسبت داد. نتایج این مطالعه نشان داد خشونت به دو دلیل بی‌عدالتی هرمنوتیکی و کمبود منابع تفسیر جمعی رخ می‌دهد و تحت تأثیر ساختار و ایدئولوژی حاکم بر جامعه و پیوندهای اجتماعی فرد با اطرافیان و پاداش‌ها و تنبیه‌هایی ایجاد

۱. استادیار گروه جامعه‌شناسی، دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران. (نویسنده مسئول)

m.shahryari@scu.ac.ir

۲. دانشیار گروه جامعه‌شناسی، دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.

m.bagheri@scu.ac.ir

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۴/۰۴

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۱/۲۷

می‌گردد که شخص در جریان کنش‌هایش دریافت می‌کند. در نهایت این تنش قوی منجر به استراتژی باند الاستیک<sup>۱</sup> خواهد شد که حاکی از یک فرآیند طولانی مدت حرکت بین مخالفت فعالانه با خشونت و تسلیم شدن و ماندن در موقعیت برای مدتی طولانی‌تر، قبل از این که رابطه را ترک نماید، است.

### واژگان کلیدی

خشونت، زنان، تجربه زیسته، خوش غیرتی، استیصال و درماندگی

### مقدمه و بیان مسئله

خشونت علیه زنان که در سطح جهانی به‌عنوان بزرگترین مشکل بهداشت عمومی و حقوق بشر شناخته شده است، به هرگونه عمل خشونت‌آمیز مبتنی بر جنسیت علیه زنان اشاره دارد که احتمالاً منجر به آسیب‌های جسمی، جنسی و روانی به زنان از جمله اجبار یا محرومیت خودسرانه و ضربه زدن به رفاه جسمی و روانی قربانیان و فرزندان آنها می‌شود (فرناندز<sup>۲</sup>، ۲۰۱۹: ۱۳۲). خشونت علیه زنان از سه عنصر مرزهای رابطه بین مرتکب و مورد آزار، هنجارهای رفتار قابل قبول و اعمال خاصی از خشونت به‌عنوان مظهر فرودستی تشکیل شده است (پرووید<sup>۳</sup>، ۱۹۹۹: ۲۳) و به‌طور کلی خود را به اشکال فیزیکی، جنسی و روانی نشان می‌دهد و شامل خشونت شریک جنسی (کتک زدن، آزار روانی، تجاوز زناشویی و زن‌کشی)؛ خشونت و آزار جنسی (تجاوز جنسی، اعمال جنسی اجباری، پیشرفت‌های جنسی ناخواسته، سوءاستفاده جنسی از کودکان، ازدواج اجباری، آزار و اذیت خیابانی، تعقیب، آزار و اذیت سایبری) و قاچاق انسان (بردگی و بهره‌کشی جنسی) است (انجمن زنان، ۱۴۰۱). توقف این خشونت نیز مستلزم اتخاذ رویکردهای جامع و فراگیر جهت مقابله ریشه‌ای با این پدیده از جمله تغییر ناهنجاری‌های اجتماعی و توانمندسازی زنان و دختران آغاز می‌شود. همچنین، ارائه خدمات اساسی به بازماندگان در سراسر بخش‌های پلیس، دستگاه قضایی، بهداشت، اجتماعی و تأمین مالی کافی برای دستور کار حقوق زنان است. شعار «جهان را نارنجی کنید: اکنون به خشونت علیه زنان پایان دهید» نیز در این راستا مطرح شده است تا آگاهی جهانی در مورد این پدیده افزایش یابد، تاحدی که نارنجی به رنگی

1. Elastic Band Strategy

2. Fernandez

3. Prowid

برای نمایش آینده‌ای روشن‌تر و عاری از خشونت علیه زنان و دختران تبدیل شده است (کنگره خشونت و جنسیت، ۲۰۲۲: ۱).

اما، خشونت علیه زنان و دختران به دلیل مصونیت از مجازات، سکوت، انگ و شرم پیرامون آن تا حد زیادی گزارش نمی‌شود و در این بین، خشونت روانی و کلامی یکی از شایع‌ترین انواع خشونت است که بُعد فیزیکی و آشکار خشونت در آن نمود کمتر و زوایای پنهان و ذهنی در آن نمایان‌تری دارد و از هر ۳ زن، ۱ نفر آن را در طول زندگی خود تجربه می‌کند. البته، این آمار در مواقع بحران از جمله در طول همه‌گیری COVID-19 و بحران‌های انسانی اخیر، درگیری‌ها و بلایای اقلیمی افزایش می‌یابد. گزارش جدید زنان سازمان ملل منتشره بر اساس داده‌های ۱۳ کشور نشان می‌دهد از زمان همه‌گیری از هر ۳ زن، ۲ نفر گزارش کرده‌اند که خود یا زنی را می‌شناسند که نوعی از خشونت را تجربه کرده‌اند. همچنین، از هر ۱۰ زن، فقط ۱ نفر بیان نموده که قربانیان برای کمک به پلیس مراجعه می‌کنند. این در حالی است که خشونت‌های فراگیر و مبتنی بر جنسیت اجتناب‌ناپذیر نیست (کنگره ملی خشونت علیه زنان، ۲۰۲۱: ۳).

بنابراین، خشونت مبتنی بر جنسیت که یک بحران جهانی قبل از همه‌گیری بود، از زمان شیوع COVID-19 تشدید شده است و قرنطینه و سایر محدودیت‌های حرکتی بسیاری از زنان را در دام سوءاستفاده‌کنندگان خود قرار داده و از تماس‌های اجتماعی و شبکه‌های حمایتی جدا شده‌اند. افزایش ناامنی اقتصادی، توانایی بسیاری از زنان را برای ترک موقعیت‌های آزاردهنده محدودتر کرده است. بی‌ثباتی اقتصادی و اجتماعی ناشی از کووید همچنین خطر ازدواج کودکان، ختنه زنان و قاچاق انسان را افزایش داده است (کنگره ملی امادر، ۲۰۲۱: ۲).

در خوزستان که زنان حدود نیمی از جمعیت ۴/۷ میلیون نفری جمعیت استان را تشکیل می‌دهند، به دلیل ویژگی‌های اجتماعی و سبک زندگی متفاوت، خشونت علیه زنان از سایر نقاط کشور بیشتر است. از جمله به قتل‌های ناموسی به‌عنوان یکی از نشانه‌های این نوع خشونت می‌توان اشاره کرد که در خوزستان بیشتر از سایر استان‌ها است و بررسی‌های نشان می‌دهد سبک زندگی در این قتل‌ها مؤثر بوده است (آقایی جنت مکان، ۱۳۹۹).

لذا مطالعه حاضر با مدنظر قرار دادن ذینفعان مرتبط با خشونت با محوریت زنان استان خوزستان و تمرکز بر تجربه خشونت به‌عنوان واقعیتی که توسط همه ذینفعان ساخت‌وساز می‌شود به دنبال این بود تا با استفاده از رویکرد تفسیری و روش‌شناسی کیفی پژوهش (پدیدارشناختی)



ضمن واکاوی تجربه زنان نشان دهد این افراد چه درک و تفسیری از خشونت دارند و بسترهای طی شده در شکل‌گیری این تجربه چگونه شکل گرفته است.

### پیشینه تجربی

پاره‌ای از مهم‌ترین مطالعات تجربی مرتبط با موضوع این مطالعه به شرح جدول ۱ است.

جدول ۱. پیشینه مطالعات تجربی مرتبط با عوامل و پیامدهای خشونت علیه زنان

نویسنده	سال	نتیجه
اسکندری و همکاران	۱۴۰۰	کیفیت هنجاری ادراک‌شده دیگران مهم، نگرش سنتی نسبت به زنان، کیفیت عکس‌العمل ادراک‌شده دیگران مهم، پاداش‌های ادراک‌شده و انتظارات سنتی از نقش زناشویی، به ترتیب دارای بیشترین تأثیر بر خشونت علیه زنان را داشته‌اند.
باغی و همکاران	۱۴۰۰	بین خشونت کلی با تحصیلات مرد ( $p=0.19/0$ ) شغل مرد ( $p=0.02/0$ ) سابقه بیماری مرد ( $p=0.16/0$ ) و درآمد ماهیانه خانواده ( $p=0.10/0$ ) ارتباط معنی داری وجود داشت. بین سن زوجین با خشونت کلی و ابعاد جسمی روانی آن و بین مدت زمان ازدواج با نمره کلی خشونت و ابعاد آن همبستگی مثبت و معنی داری وجود دارد.
رئیس و همکاران	۱۴۰۰	۱۳ مقوله فرعی مردسالاری، سایه طلاق، اعتیاد، پدرمکانی، ننگ طلاق، اردواج اجباری، ازدواج مجدد و تهدید به آن، انواع خشونت‌ها علیه زنان، خشونت خانواده‌ی شوهر، سیاست محتاطانه خانواده مشارکت‌کننده، تحمل خشونت، انزوا و کناره‌گیری، طلاق ابزار قدرت مردان و یک مقوله هسته مردسالاری، گفتمان قدرت و خشونت علیه زنان است.
حیدری	۱۴۰۰	شبکه‌های اجتماعی نه تنها تأثیر سوء بر خشونت زناشویی ندارند. بلکه شفافیت در استفاده از این شبکه‌ها در بین زوجین کاهش خشونت زناشویی را در پی داشته است.
شکری و همکاران	۱۴۰۰	جهت‌گیری‌های هدفی، نظم بخشی هیجانی، پاسخ‌دهی همدلانه، ارزیابی‌های شناختی، ابراز‌مندی، دفاعی بودن، تأملی بودن، واکنشی بودن، حل مسئله اجتماعی، ادراک مثبت از دیگران، احساسات مثبت نسبت به دیگران، راهبردهای مقابله‌ای و آمایه‌های ذهنی بودند.
میرزایی و همکاران	۱۳۹۹	بین تصوراتناظرگرایانه مرد از نقش خود و خشونت علیه زنان رابطه مستقیم و معنی‌داری وجود دارد. همچنین رابطه معکوسی بین میزان خشونت علیه زنان و میزان مذهبی بودن زنان و مردان وجود دارد و رابطه معکوسی بین میزان تحصیلات زن و مردان و خشونت خانگی علیه آنان وجود دارد.
پارسامهر و همکاران	۱۳۹۵	بین احساس ناکامی و خشونت روانی و کلامی همبستگی مثبت و معناداری مشاهده گردید. همچنین بین جنسیت و خشونت روانی کلامی تفاوت وجود دارد، به گونه‌ای که میزان خشونت روانی-کلامی در بین زنان بیشتر از مردان است. تحلیل رگرسیون چند متغیره نشان داد که متغیرهای جنسیت، ناکامی و منطقه سکونت حدود ۱۵/۱ درصد تغییرات میزان خشونت روانی-کلامی را تبیین می‌کند.
دانشگاه مک گیل و سازمان بهداشت جهانی	۲۰۲۲	این تحلیل که بزرگترین در نوع خود است، ۳۶۶ مطالعه و بیش از ۲ میلیون زن در ۱۶۱ کشور را پوشش می‌دهد و طبق آن بیش از ۱ نفر از هر ۴ زن (۲۷ درصد) قبل از ۵۰ سالگی خشونت شریک جنسی را تجربه می‌کنند.

کومار و آنوپام <sup>۱</sup>	۲۰۲۲	در طول سال ۲۰۲۱ به عنوان سال دوم همه گیری کووید-۱۹، تعداد کل گزارش شکایات خشونت آمیز دریافتی نسبت به سالهای ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ به ترتیب ۵۵/۰۳ و ۵۶/۴۳ درصد افزایش داشته است
ساردین <sup>۲</sup>	۲۰۲۲	خشونت شریک صمیمی علیه زنان یک مشکل بهداشت عمومی جهانی است که اثرات کوتاه مدت و بلندمدت زیادی بر سلامت جسمی و روانی زنان و فرزندان آنها دارد
مارتین لاندز و همکاران <sup>۳</sup>	۲۰۲۱	ادراک فردی از عدم تعادل قدرت یک معیار غیرمستقیم است که به شکل خفیف خشونت شریک صمیمی دلالت می کند و بعداً در ازدواج به تظاهرات قوی تری از خشونت تبدیل می شود
کرونر و شوارتز <sup>۴</sup>	۲۰۲۱	احساس شخصی از قدرت و رضایت از قدرت، کیفیت روابط بازیگران و شرکا را پیش بینی می کند. در مقابل، قدرت موقعیتی، انگیزه عمومی قدرت و توازن قدرت با کیفیت رابطه مرتبط نبودند
پینگ و همکاران <sup>۵</sup>	۲۰۲۱	از هر ۷ زن ۱ نفر (یا ۱۳ درصد) در آخرین سال دوره مطالعه بین سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۸ خشونت های شریک صمیمی را تجربه کرده اند
العوسین و همکاران <sup>۶</sup>	۲۰۱۹	سطوح قابل توجهی از خشونت فیزیکی، جنسی و عاطفی/روانی علیه زنان در بسیاری از محیط ها در کشورهای عربی مستند شده و این نشان دهنده یک مشکل بهداشت عمومی و حقوق بشر است

منبع: یافته های پژوهش

در یک جمع بندی از مطالعات انجام شده می توان گفت شیوع خشونت فیزیکی یا جنسی یا هر دو در طول زندگی در کشورها و مناطق کم درآمد و متوسط نسبت به کشورهای با درآمد بالا متفاوت است. این یافته ها با شرایط مختلف اجتماعی، اقتصادی و سیاسی که با خشونت شریک جنسی از یک سو و توانایی زنان برای ترک روابط سوءاستفاده کننده مانند ناامنی اقتصادی، هنجارهای نابرابری جنسیتی، مقادیر بالای ننگ اجتماعی، ناامنی اقتصادی، خانواده تبعیض آمیز و قانون، و خدمات پشتیبانی ناکافی از سوی دیگر مرتبط است.

### چارچوب نظری

تمرکز این پژوهش استفاده از چارچوب نظری مناسب برای درک و پایان دادن به اعمال کنترل و خشونت علیه زنان است. لذا، ابتدا چارچوب معرفتی مسلط - که «غربی» نامیده می شود - مرور می شود تا کاستی های آن مشخص شود. این پیشنهاد سودمند و کارآمد که توسط سانتوس<sup>۷</sup> و

1. Kumar & Anupama
2. Sardinha
3. Martín-Lanas et al
4. Körner & Schütz
5. Ping et al
6. Elghossain et al
7. Santos



سگاتو<sup>۱</sup> با عنوان «معرفت‌شناسی جنوب» فرموله شده به ما اجازه می‌دهد تا واقعیت خشونت علیه زنان را درک کرده و تغییر دهیم.

پیشنهاد معرفتی فمینیستی و استعماری سگاتو در سازگاری با این چارچوب، عوامل خطر را در چهار سطح فردی، رابطه، جامعه و اجتماعی طبقه‌بندی کرد. برخی از عوامل مشترک مرتبط با خشونت علیه زنان در سطوح مختلف عبارتند از مورد آزار قرار گرفتن در کودکی، استفاده از الکل، تسلط مرد در رابطه، وضعیت اقتصادی-اجتماعی پایین، فقر، نقش‌های جنسی سفت و سخت و هنجارهای فرهنگی که خشونت بین فردی را می‌پذیرند و سپس معرفت‌شناسی جنوب سانتوس و در انتها رویکرد متقاطع جهت درک خشونت خواهیم داشت.

به عقیده کاکبرن<sup>۲</sup> قدرت جنسیتی پویایی هر تعامل را شکل می‌دهد. به این ترتیب، هنجارهای جنسیتی ساختارهای قدرت را شکل می‌دهند و توسط آنها شکل می‌گیرند، علاوه بر این، موقعیت سوژه‌های انسانی در درون این ساختارها برای همه نظریه‌های فمینیستی مرکزی است (کاکبرن، ۲۰۰۴: ۲۹). خشونت ذاتاً با قدرت مرتبط است و مسلماً هیچ عمل خشونت‌آمیزی وجود ندارد که با جنسیت تلاقی نداشته باشد. با این حال، نظریه‌های فمینیستی که خشونت خاص جنسیتی را بررسی می‌کنند، تمایل دارند در محدوده دوتایی زن مرد باقی بمانند (هیس<sup>۳</sup>، ۲۰۱۳: ۲۰۱). اگر لنز فمینیستی می‌خواهد درک کامل‌تری از خشونت در صحنه جهانی ارائه دهد، فضای فمینیستی باید باز شود تا شامل تحلیل خشونت علیه افراد یا گروه‌هایی شود که هویت‌های جنسیتی آنها با ساختارهای جنسیتی تطابق ندارد (همان، ۲۰۷-۲۱۱).

در این راستا نظریه زن‌کشی به ساختارهای قدرت مردسالارانه توجه می‌کند که تسلط مردانه را بر زندگی مجسم و اجتماعی زن تحمیل می‌کند (کورادی و همکاران<sup>۴</sup>، ۲۰۱۶، ۹۸۱). این نظریه با عوامل پیچیده اقتصادی، فرهنگی و جغرافیایی نشان می‌دهد که خشونت در ساختارهای پدرسالارانه قدرت نهفته است (کاکبرن، ۲۰۰۴: ۳۰). در هند، عوامل اقتصادی مانند استفاده مداوم از جهیزیه، نگهداری فرزندان دختر را برای خانواده‌های فقیر دشوار می‌کند. به‌طور مشابه، در

1. Segato

2. Cockburn

3. Heyes

4. Koradi

چین، سیاست یک فرزند ترجیحات مرد را افزایش داده است (گریچ<sup>۱</sup>، ۲۰۱۵: ۸۵۲). این مسائل که با جنسیت تلاقی می‌کند، در نهایت در سقط جنین انتخابی جنسیتی و نوزادکشی زنان تجلی یافته است. علاوه بر این، اغلب فشار اجتماعی شدیدی برای زنان وجود دارد که باردار شوند، یا تا زمانی که یک پسر به دنیا بیارند، زایمان کنند. خطرات سلامتی مرتبط با حاملگی‌ها و زایمان‌های مکرر، و همچنین انتقام خشونت‌آمیز برای عدم تولید یک مرد، می‌تواند منجر به زن‌کشی مادر و جنین یا نوزاد شود (گریچ، ۲۰۱۵: ۸۵۲). در جوامعی که زنان ارزش کمتری دارند و حقوق کمتری نسبت به مردان دارند، ناگزیر در برابر خشونت و مرگ آسیب‌پذیرتر هستند (هادسون<sup>۲</sup>، ۲۰۰۹: ۲۷). به شرحی، زن‌کشی همیشه نتیجه خشونت مستقیم نیست، بلکه می‌تواند به شکل بی‌توجهی پزشکی و تغذیه ای باشد.

داتون<sup>۳</sup> در نظریه اکولوژیک به جای ساختار خانواده بر رشد شخصیت فرد تمرکز دارد. حامی آن است که فرد خشونت را از طریق تجربه خود در محیط اجتماعی می‌آموزد. داتون چهار سطح از بافت اجتماعی سیستمی را شناسایی می‌کند که رفتار فردی را شکل می‌دهد. سیستم کلان از ارزش‌های فرهنگی و نظام‌های اعتقادی گسترده تشکیل شده است. سیستم بیرونی از گروه‌ها و نهادهایی تشکیل شده است که خانواده را به محیط فراگیرتر متصل می‌کند. سیستم خرد خود واحد خانواده است. در نهایت، عوامل انتورژنتیک به رشد شخصی یک فرد اشاره دارد. داتون ادعا می‌کند که عواملی از هر چهار سطح سیستماتیک در هر سناریوی خشونت‌آمیز شریک صمیمی تأثیر دارند (ریورتر<sup>۴</sup>، ۲۰۲۲: ۲۵).

فریکر<sup>۵</sup> (۲۰۰۷) با استناد به شکلا<sup>۶</sup> (۱۹۹۰) در تحلیل خود از عادی بودن بی‌عدالتی به عنوان یک ویژگی مشترک در جوامع صحبت می‌کند که معمولاً مورد توجه قرار نمی‌گیرد. فریکر این بی‌عدالتی معرفتی را به دو جنبه مرتبط می‌کند که نقش اساسی در درک ما از خشونت علیه زنان دارد. فریکر به ما می‌گوید که بی‌عدالتی معرفتی به دو شکل بی‌عدالتی هرمنوتیکی و بی‌عدالتی

---

1. Grech  
2. Hudson  
3. Dutton  
4. Reverter  
5. Fricker  
6. Shklar



گواهی مرتبط تبدیل می‌شود. این امر درک تجربیات خود و در نتیجه شهادت دادن به آنها و شنیدن آنها را برای آزمودنی‌ها دشوار می‌کند. این منجر به یک بی‌عدالتی شهادت می‌شود که به کلیشه‌های هویتی منفی و مغرضانه افراد و گروه‌ها مربوط می‌شود. آنچه در مورد تحلیل فریکر مورد توجه قرار می‌دهد این است که یک بی‌عدالتی معرفتی آشکار برای توضیح و درک وضعیت ستم‌گری که زنان به دلیل خشونت جنسیتی تجربه می‌کنند وجود دارد. زنان به‌عنوان یک گروه و به‌عنوان فردی از یک بی‌عدالتی معرفتی جهانی رنج برده‌اند و هنوز هم رنج می‌برند. مفهوم مردسالاری دقیقاً به این واقعیت ستم و تبعیض علیه زنان اشاره دارد. بر اساس تفسیر ما، این واقعیت - همراه با موارد دیگر - جرقه‌ای است که بر جنبش‌های خشمگین و خستگی زنان در سراسر جهان شعله‌ور شده است (ریورتر<sup>۱</sup>، ۲۰۲۰: ۳۴).

با این حال، نابرابری هرمنوتیکی که باعث تحریک این بی‌عدالتی معرفتی می‌شود، همان‌طور که فریکر (۲۰۰۷) توصیف کرد، برای همه زنان یا برای همه گروه‌های زنان یکسان نیست. به همین دلیل، پیشنهاد در اینجا رویکرد متقاطع به‌عنوان کامل‌ترین رویکرد است، زیرا می‌تواند تمام لایه‌های بی‌عدالتی را که به سوگیری‌های هویتی و پرسش‌های استعماری مرتبط است، آشکار کند. این تحلیل کمک می‌کند تا دید که چگونه خشونت علیه زنان را نمی‌توان واقعاً درک کرد. بدون داشتن یک دید بیش از حد کلی - مگر این‌که به وضوح عنصر معرفتی متفاوتی را که هر یک از آن قسمت‌های خشونت را احاطه کرده و چارچوب می‌دهد، تشریح کرد. همان‌طور که قبلاً دیده شد، این فقط به این دلیل نیست که آنها با جنبه‌های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی درگیر در توسعه و دستور کار آنها مرتبط هستند، بلکه به این دلیل است که اگر غیر از این انجام شود یک بی‌عدالتی معرفتی مرتکب می‌شود. اگر خشونت علیه زنان را با ابزارها و مفاهیم معرفتی که در فمینیسم‌های غربی (به‌ویژه در جهان انگلیسی‌زبان) معمول و غالب است، درک کنیم، تفسیر کامل را انکار خواهیم کرد.

براین اساس از طریق ترکیب، چارچوب مفهومی «معرفت‌شناسی‌های جنوب» را آن‌گونه که سانتوس در آثارش شرح می‌دهد و پیشنهاد معرفتی فمینیستی و استعماری سگاتو، جنبش‌های فمینیستی را سناریویی می‌بینند که آرمان برابری زن و مرد مقبولیت جهانی پیدا می‌کند و بخش

<sup>۱</sup>. Reverter



بزرگی از برنامه‌های آژانس‌های بین‌المللی را تشکیل می‌دهد، اما واکنش‌هایی مانند سقط جنین و تنوع جنسی وجود دارد که بازگشت آشنای محافظه‌کارانه و حتی نفی حقوق را ترویج می‌کند که قبلاً به‌دست آمده‌اند. در این مبارزه است که باید جرعه خشمی را که شورش فمینیستی در سراسر جهان شعله‌ور می‌کند درک کرد.

### روش‌شناسی پژوهش

از میان روش‌های تحقیق کیفی برای بررسی تجربه خشونت روش پدیدارشناسی تفسیری به‌کار گرفته شده است. ۱۸ شرکت‌کننده به‌وسیله نمونه‌گیری هدفمند و با استراتژی نمونه‌گیری معیار انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته و برای تحلیل داده‌های حاصل از مصاحبه‌های پدیدارشناسی از روش کلایزی استفاده شد. در ادامه پس از بررسی سؤالات، تعدادی از آنها حذف و ویرایش شدند. کل مصاحبه ضبط و بلافاصله کلمه به کلمه نوشته شدند. در مرحله اول، کلمه به کلمه متون مستخرج از مصاحبه نوشته شد و چندین مرتبه به دقت مورد بازخوانی قرار گرفت. این کار برای درک کلی از تجارب مشارکت‌کنندگان انجام گرفت. در مرحله دوم، گزارش مصاحبه‌شده‌ها به واحدهای معنادار تقسیم شد. سپس، واحدهای مرتبط با موضوع انتخاب شد. در مرحله سوم، معنای هر یک از عبارات‌های مهم توضیح داده شد و سعی شد توصیف شده داده به این واحدهای معنایی، برگرفته از خود متن باشد. پس از کدگذاری اتمام کامل متن، کدهای تکراری حذف و با تشکیل‌بندی دسته جدید، معانی مشترک استخراج شد. در مرحله چهارم، معانی و مضامین مشترک در دسته‌های متفاوت طبقه‌بندی شد. درخصوص قابلیت اعتماد تحقیق از روش‌های چندگانه نظیر مشاهده، مصاحبه‌های فردی و تحقیقات مشابه کمک گرفته شد و درخصوص قابلیت اطمینان نیز متن مصاحبه پس از مکتوب‌شدن مقوله‌بندی شد. مقوله‌بندی داده‌ها نیز زیر نظر استادان انجام پذیرفت.



## یافته‌های پژوهش

مشخصات جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان در پژوهش به شرح جدول ۲ است.

جدول ۲. مشخصات جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان

قومیت	تحصیلات	سن	مدت ازدواج	نوع ازدواج	شغل
دزفول	فوق دیپلم	۳۶	۱۸	غریبه	آزاد
دزفول	دیپلم	۳۸	۲۰	غریبه	خانه‌دار
دزفول	دیپلم	۴۳	۱۶	غریبه	خانه‌دار
دزفول	لیسانس	۲۳	۲	غریبه	خانه‌دار
بختیاری	سیکل	۲۳	۴	فامیلی	خانه‌دار
بختیاری	دیپلم	۲۳	۶	فامیلی	خانه‌دار
بختیاری	سیکل	۲۳	۶	فامیلی	خانه‌دار
بختیاری	لیسانس	۲۵	۵	غریبه	خانه‌دار
بختیاری	لیسانس	۲۶	۴	فامیلی	خانه‌دار
عرب	فوق دیپلم	۲۲	۴	غریبه	خانه‌دار
عرب	سیکل	۴۶	۲۳	فامیلی	خانه‌دار
عرب	لیسانس	۲۴	۳	فامیلی	خانه‌دار
عرب	سیکل	۵۱	۲۷	غریبه	خانه‌دار
عرب	لیسانس	۴۷	۳۲	فامیل	آرایشگر
عرب	سیکل	۳۶	۱۲	غریبه	منشی
بختیاری	دیپلم	۳۵	۱۴	غریبه	خانه‌دار
بختیاری	دیپلم	۴۰	۲۶	فامیل	کارمند
بختیاری	لیسانس	۳۲	۱۳	غریبه	کارمند

منبع: یافته‌های پژوهش

براساس مصاحبه‌های انجام شده با زنان خشونت‌دیده، جهت توصیف عمیق و غنی تجربه این زنان از خشونت همسر و استفاده از روش تحلیل کلایزری، ۳ مضمون اصلی، ۱۲ مضمون فرعی

و ۲۳۰ واحد معنایی حاصل گردید که مضامین اصلی شامل «دینامیک قدرت سازنده روابط عاشقانه»، «بازتولید هویت مردانگی» و «عدم کنشگری سوژه» است.

### جدول ۳. مفاهیم و مقولات مرتبط با مؤلفه‌های خشونت شریک صمیمی

مفاهیم	مضمون	
درهم آمیختگی عشق و نفرت، وقت نگذاشتن، به هم ریختن امنیت روانی، پیدا کردن نقطه ضعف و آزار دادن، آمادگی نداشتن در رابطه جنسی، عدم تفاهم و درک، تحقیر شدن، باج‌گیری عاطفی، سوءاستفاده جنسی، دست کشیدن از حریم خصوصی به بهانه عشق، عشق همراه با مالکیت	رفتار توهین آمیز به میانجی عشق عاشقانه	دینامیک قدرت سازنده
جسارت مقرضانه، درگیری طایفه‌ای، نزاع با اسلحه، دعوای ناموسی، ننگ بودن روابط خارج از عرف، زن نماد ناموس طایفه، فصل گرفتن در خشونت کلامی، جسارت مقرضانه به زن مساوی درگیری مسلحانه	استفاده از راهبردهای ناکارآمد	روابط عاشقانه
مردسالاری، فرهنگ زن‌ستیزانه در جامعه، حق دادن به مردان در اختلافات، اولویت داشتن پسر بزرگ، احترام به بزرگان طایفه، رفتار بدون حرمت و خودخواهی، میانجی‌گری خانواده‌ها، پادرمیانی بزرگان، حل و فصل عشیره‌ای	اصول تخطی ناپذیر قومی	
باغیرت و تعصبی بودن، گذشت غیرممکن، خطاب کردن به اسم پسر بزرگ، نگاه ابزاری به زن، عدم اظهارنظر در تصمیم‌گیری، آسان نگذاشتن از مسائل قومی، آسان نگرفتن مسائل ناموسی، برخورد متعصبانه با تحصیلات دختران، شکاک بودن	غیرت و شرف مردانگی	بازتولید هویت مردانگی
حفظ آبروی شوهر برای افراد خارج از خانواده، مطیع طایفه بودن زنان، منزلت پایین زن نسبت به مرد، عدم اظهارنظر کردن زنان، مطیع بودن زنان در مسائل عشیره‌ای و بچه‌داری	تخصیص اعتبارات حساب نشده به مردان	
احترام از جانب زن، اعتبار نداشتن زن در خانواده، نسل‌ساز بودن زنان، رواج تفکرات کلیشه‌ای، سبک زندگی سنتی و به ظاهر شهری، اعتقاد به آفریده شدن زن برای مرد، حق اشتغال مردان، فضای پدرسالارانه، نداشتن قدرت انتخاب در زندگی، تحمیل فرهنگ خانواده	زنانگی سنتی برساخت فرهنگی- اجتماعی	



<p>به گردن زن انداختن کارهای منزل، دید ابزاری به زن، شلختگی همسر، عجول بودن، تقدم در راه رفتن آقایان، احترام نگذاشتن به زن، زور گفتن، دستورات پی در پی، نداشتن قدرت در ابراز عقاید، عدم زندگی برای خود، الزام تبعیت از همسر، سوزاندن با قاشق داغ، حبس کردن در اتاق، پول ندادن، ضربه به سر، حمله با چاقو</p>	<p>هویت بخشی به رفتار خشونت‌زای مردانه</p>	
<p>کمبود حمایت نهادی، ترس از عدم حمایت دولت و قانون، عدم دفاع از حقوق زنان، تشویق والدین به پنهان کردن تعارضات، عدم حمایت خانواده از شکایت زن، مورد حمایت مالی نبودن، فرق گذاشتن بین دختر و پسر</p>	<p>حمایت اجتماعی ضعیف</p>	
<p>پایین بودن سطح سواد، نداشتن درآمد، وابستگی اقتصادی به مرد، نداشتن سرمایه اجتماعی بالای زن، القای خودکم‌بینی، عدم اختیار در تصمیم‌گیری، نداشتن استقلال، دسترسی محدود به منابع قدرت، عدم باور خود، ضعف آداب و رسوم، ستم جنسیتی، آگاهی کم زنان نسبت به حقوق خود، عدم تأثیرگذاری در تصمیمات شخصی، نادیده گرفتن عقاید و نظرات، کنک‌کاری در صورت عدم تبعیت از همسر، وابستگی بیش از حد به مرد، ضعیف بودن زن در عشق، حمایت از فرزند</p>	<p>عدم تعادل قدرت در رابطه</p>	<p>عدم کنشگری سوژه</p>
<p>هراس زنان از شکایت، عیب دانستن اعتراض زنان، ترس از قضاوت‌های بی‌جا و بی‌رحمانه، تحمل خشونت و دم نزدن، عادت کردن به زور و اجبار، عدم قدرت مقابله، تفکر غلط ازدواج فامیلی، خودنامرئی زن، ترس پدر از آبرو، ترس مادر از دعوای برادران</p>	<p>ترس از انگشت نما شدن و فقدان کنشگری</p>	
<p>ترس از آینده فرزندان، تحمل شکست به خاطر فرزندان، تباهی آینده خود به خاطر فرزندان، گرفتن بچه‌ها از سر لجبازی و تهدید، ترس از آینده طلاق، تبعیت بالا اجبار از خواسته‌های همسر، تحقیر، کوتاه آمدن در مقابل همسر</p>	<p>احساس استیصال و درماندگی</p>	
<p>تحمل زنان، سکوت کردن، کوتاه آمدن، ترس و استرس، پنهان کردن خشونت، عادت کردن به خشونت، آبروداری، پذیرش فرهنگی، ضعیف بودن زنان، عدم افشای اطلاعات خانوادگی، ترس از جان، تسلیم شرایط شدن، واهمه داشتن نسبت به گرفتن حق، مدارا کردن، ترس از طلاق</p>	<p>تاب‌آوری و راهبرد سازگاران</p>	

منبع: یافته‌های پژوهش

## ۱. دینامیک قدرت موقعیتی، سازنده روابط عاشقانه

مراد از این مضمون، استدلال‌ها و دلالت‌های مفهومی مصاحبه‌شوندگان ذیل عدم وجود قوانین سخت‌گیرانه جهت حذف خشونت است. در مایه این مضمون دو مقوله «رفتار توهین‌آمیز به میانجی عشق عاشقانه» و «استفاده از راهبردهای ناکارآمد» قرار دارند.

رفتار توهین‌آمیز به میانجی عشق عاشقانه: افسانه‌های عشق رمانتیک باورهای پذیرفته‌شده اجتماعی در مورد معنای روابط عاشقانه هستند. این قوانین نقش مهمی در اجتماعی شدن دارند و انتظارات و رفتار را در ساختن روابط عاشقانه در نوجوانی راهنمایی می‌کنند. این باورهای مرتبط با عشق رمانتیک، ادراکات کلیشه‌ای از مردانگی و زنانگی را تأیید می‌کنند (به‌ویژه در رابطه با تسلط مرد) که در اوایل نوجوانی تشدید می‌شوند (نواریز، ۲۰۱۸: ۱۰۲). تعبیر عاشقانه عشق با پذیرش رفتارهای توهین‌آمیز مانند کنترل یا حسادت همراه بوده است. در واقع، مشخص شده که این رفتارها به‌عنوان ابراز عشق یا نگرانی به توبه خود، توجیه خشونت به‌عنوان یک عامل خطر مهم برای خشونت شریک صمیمی هم در نوجوانی و هم در بزرگسالی ظاهر شده است (رویز-پالومینو<sup>۲</sup>، ۲۰۲۱: ۱۲۸).

استفاده از راهبردهای ناکارآمد: غیرت ناموسی در ایران همواره جزئی از ارزش‌های فرهنگی به‌حساب می‌آمده و بخشی از مردانگی هژمونیک جامعه ایرانی را تشکیل می‌داده است. سنت‌های غلط باعث می‌شود مردان فکر کنند که صاحب زنان هستند. بسیاری از مردان خشونت‌های مختلفی علیه زنان را به اسم غیرت روا می‌دارند که در شهرهای کوچک این پدیده بیشتر است. این شیوه تربیتی مردان ما است که نسبت به زن حس مالکیت دارند. برخی که سطح آگاهی بیشتری دارند نسبت به حریم شخصی زنان کاری ندارند و ورود و دخالتی ندارند، برخی دیگر خود را کنترل و برخی دیگر نسبت به رفتارهای زن واکنش نشان می‌دهند (قرایی مقدم، ۱۴۰۰). مشارکت‌کننده‌ای در این رابطه می‌گوید:

«اگر کسی نسبت به ناموس‌شان از جمله خواهر، همسر جسارت مقرضانه‌ای داشته باشد بین مردان دو طایفه نزاع و درگیری مسلحانه پیش می‌آید و یا باید آن فرد فصل معنوی

1. Nova-reyes

2. Ruiz-Palomino

بدهد به این معنا که در مقابل افراد طایفه از آن خانم عذرخواهی بکند که یا بخشیده می‌شود و یا ماه‌ها و سال‌ها این درگیری ادامه‌دار خواهد بود».

مشارکت‌کننده دیگری می‌گوید:

«اگر زن برخلاف آن عمل کند مورد خشونت قرار می‌گیرد. رابطه زن یا دختر با جنس مخالف می‌باشد که مجازات نابخشودنی و جدی با آن می‌شود و حتی ممکن است برای آن خانم محدودیت از هر نظر ایجاد کنند».

## ۲. بازتولید هویت مردانگی

مراد از این مضمون استدلال‌ها و دلالت‌های مفهومی مصاحبه‌شوندگان در ذیل عدم وجود قوانین سخت‌گیرانه جهت حذف خشونت است. در مایه این مضمون پنج مقوله «اصول تخطی ناپذیر قومی»، «خوش‌غیرتی سوژه برای ابژه»، «تخصیص اعتبارات حساب نشده به مردان»، «برساختگی مفهوم زنانگی» و «هویت بخشی به رفتار خشونت‌زای مردانه» قرار دارند.

**اصول تخطی ناپذیر قومی:** جامعه‌پذیری جنسیتی با نهادینه‌کردن نابرابری و تداوم بخشیدن به آن در نسل‌های آینده، باعث استمرار روابط نابرابر قدرت در بسیاری از خانواده‌ها و شکل‌گیری خشونت علیه زنان خواهد شد. تجربه خشونت در دوران کودکی نیز عامل مهم دیگری در خشونت علیه زنان است. به عبارتی، وضعیت اجتماعی و محیطی به افراد می‌آموزد، رفتار خشونت‌آمیز داشته باشند. یعنی فرد میل به خشونت را در محیط و مشاهدات زندگی می‌آموزد (سیاهپوش و همکاران، ۱۳۸۹).

«مردم عرب درخصوص برخی مسائل از جمله درس و فرزندآوری متعصبانه برخورد می‌کنند. اکثراً، هنوز زن به طور کامل جرئت دفاع و گرفتن حق و حقوق خود را ندارد و معمولاً خود را با شرایط وفق می‌دهد. در دهه‌های اخیر درصد کمی از خانواده‌ها حمایت و پشتیبانی را به‌طور جدی از دختران و فرزندان خود آغاز کرده‌اند. اما کماکان پیشرفت چشم‌گیری ندارد».

**غیرت و شرف مردانگی:** در فهم عامه مردان، زنان خود طالب غیرت‌مندی مردان هستند. آن‌ها مردان با غیرت را بیشتر می‌پسندند و از بی‌غیرتی متنفرند. زنان «غیرتی‌بازی» مردان را نشانه عشق

و علاقه و عدم غیرت‌ورزی را نشانه بی‌علاقگی و بی‌محبتی تفسیر می‌کنند (شهبازی و همکاران، ۱۳۹۳: ۱۲۸). تعصب در فرایند کنشگری، هر نوع کنش‌های نوآورانه یا بازنگری را برنمی‌تابد و کنشگر صرفاً براساس آنچه که در فرهنگ شفاهی از نسلی به نسل دیگر منتقل شده، تصمیم به انجام عملی خاص می‌گیرد که واکنشی به موقعیت اجتماعی و فرهنگی است (شیری، ۱۴۰۰). پیامدهای حاصل از کنش‌های نامادی که با محوریت تعصب شکل می‌گیرد، اشکال مختلف خشونت‌های خانگی و خانوادگی علیه زنان است. طبق تفاسیر مشارکت‌کنندگان خوش‌غیرتی و تعصب نیز عنصری فرهنگی و اجتماعی است که با توجه به بافت‌های سنتی و باورهای قومی عامل دامن زدن به کنش‌های نامادی می‌شود.

«تعصب‌های زیاد بعضی از مردان که اشتباهاً اسمش را غیرت می‌گذارند باعث ایجاد خشونت‌هایی می‌شود که ممکن است فرهنگ خانواده، محیط زندگی و اخلاق‌های فرد هم در آن دخیل باشد. وقتی سطح فرهنگ و طبقه افراد با هم تفاوت داشته باشد تعصب کورکورانه به وجود می‌آید و باعث آزار زنان می‌شود».

مشارکت‌کننده‌ای در این رابطه چنین می‌گوید:

«بختیاری‌ها از سواد و فرهنگ نسبتاً بالایی برخوردارند. آشنایان و همسایگان به حقوق همدیگر احترام می‌گذارند. خانواده دوست و همراه همسرانشان هم گام و هم کفو می‌باشند و سعی می‌کنند همیشه حتی الامکان احترام بزرگتر حفظ بشود».

مشارکت‌کننده دیگری در این رابطه می‌گوید:

«چه در بین بختیاری‌ها و چه قومیت‌های دیگر زنان تحصیل‌کرده آنها به هیچ عنوان ارزش انسانی قبول نمی‌کنند که همسرش روی آن دست بلند بکند و زنان تقریباً این آگاهی دفاع از حق خود را دارند و کم‌کم در این سطح پیشرفت می‌کنند».

**تخصیص اعتبارات حساب نشده به مردان:** وقتی در یک فرهنگ، ملاک زن خوب و مرد خوب تعریف می‌شود، مرد خشن قوی جلوه داده می‌شود و همواره گفته می‌شود که مرد نباید احساسات خود را بروز دهد. این مسائل می‌توانند باعث شکل‌گیری خشونت در مردان شود (عباس‌پور، ۱۳۹۹). از طرفی در این محیط مطالعه، معمول است که والدین به عروس‌ها توصیه می‌کنند که



تعارضات را با دقت پنهان کنند و آبروی شوهر را از افراد خارج از خانواده حفظ کنند. بر این اساس، در مطالعه خود دریافتیم که خود قدرتمند این زنان، آنچه پاتزل<sup>۱</sup> آن را خودکارآمدی می‌نامد، با انزوای روستایی و ارزش‌های فرهنگی که بر وحدت خانواده تأکید دارد، ختنی می‌شود (حیاتی و همکاران<sup>۲</sup>، ۲۰۱۳: ۱۰).

مشارکت‌کننده‌ای در این رابطه چنین می‌گوید:

«بین مردم عرب، سنت‌ها و آئین‌هایی به شدت مردسالاری وجود دارد که تصمیم‌گیری در همه امور را به عهده مرد می‌داند و زن در مسائل عشیره‌ای و بچه‌داری کمتر اظهار نظر و دخالت می‌کند و این امور بیشتر به دست پسر بزرگتر و پدر خانواده و بزرگان طایفه است و در امر ازدواج دختر اگر پسر عمو و یا فامیل نزدیک پدری یا مادری داشته باشد شانس ازدواج با دیگر طوایف کمتر خواهد داشت و حتماً ازدواج باید فامیلی باشد و ازدواج با غریبه نوعی افت به حساب می‌آید. این تفکر هنوز هم به صورت کم رنگ وجود دارد».

**زنانگی سنتی بر ساخت فرهنگی - اجتماعی:** زنانگی محصول کنش‌های متقابل در زندگی روزمره است که از نظر اجتماعی و فرهنگی برساخته می‌شود. زنانگی به مجموعه‌ای از ویژگی‌ها، رفتارها و نقش‌های زنان و دختران گفته می‌شود. همچنین، زنانگی محصول یک فرایند متقابل اجتماعی - فرهنگی و بیولوژیکی است که نظامی از روابط اجتماعی را در رابطه با هویت زنانه بازنمایی می‌کند (یعقوبی و همکاران، ۱۳۹۵: ۵۱۴).

روند زنانه شدن فقر در ایران طی سه دهه بر اساس چهار شاخص نرخ تعداد زنان شاغل، نرخ مشارکت اقتصادی زنان، شکاف جنسیتی و سهم زنان سرپرست خانوار قابل اندازه‌گیری است. آمارهای اقتصادی در این رابطه نشان می‌دهد که زنان نسبت به مردان، همواره شانس کمتری برای مشارکت در بازار کار داشته‌اند. همچنین پس از ازدواج، زنان موظفند نقش‌های تعیین شده اجتماعی مانند خانه‌داری، فرزندآوری و حمایت از شوهر را انجام دهند. ایدئولوژی هماهنگی به طور گسترده به عنوان یک هنجار ازدواج به کار می‌رود. این روحیه هماهنگی بیان می‌کند درگیری و ظلم درون

1. Petzl

2. Hayati et al



خانواده نباید مورد بحث قرار گیرد. بنابراین، خشونت خانگی اغلب خفه می‌شود، زیرا اذعان به آن عدم هماهنگی را در خانواده آشکار می‌کند. مشارکت‌کننده‌ای در این رابطه چنین می‌گوید:

«دختر برای ازدواج و برای مردم آفریده شده است و معتقدن هنر زن و دختر ازدواج است. این طرز تفکر در بین خانواده‌های با سبک سنتی و غیرشهری وجود دارد و بسیار رایج است. ولی درصد دیگر مردم این قومیت این‌گونه فکر نمی‌کنند. به این منظور تحصیل و شاغل شدن را فقط حق مردان می‌دانند.»

طبق تفاسیر، زنان مشارکت‌کننده وضعیتی را بیان کردند که در آن به‌طور کامل مورد بی‌احترامی، تحقیر، رها شدن و به‌عنوان انسان زیردست قرار گرفتند. ضرب و شتم، تجاوز، سرزنش، فریاد زدن، انصراف مالی، ممانعت و کنترل، بیان آشکار قدرت شوهرانشان بر آنها به‌عنوان همسر بود. به دلیل این آزار مزمن، این زنان از صدمات فوری و همچنین تأثیرات منفی طولانی‌مدت بر یکپارچگی خود رنج می‌بردند.

**هویت‌بخشی به رفتارهای خشونت‌زای مردانه:** طبق تفاسیر مشارکت‌کنندگان در فرهنگ و باورهای قومی، تعریف مرد با قدرت و خشونت همراه است و این موضوع باعث می‌شود نمایش عواطف و مهربانی از سوی مردان طرد شود. بسیاری از مصاحبه‌شوندگان در روایات خود بر همین نکات تأکید داشتند.

مشارکت‌کننده‌ای در این رابطه می‌گوید:

«با این‌که قبل از ازدواج با ادامه تحصیل من موافق بود، ولی بعد از دو سال زندگی زناشویی من رو از تحصیل محروم کرد و به من گفت کافیه و لازم نیست. برای خودخواهی و استفاده از زن، قدرت ضعیف زن در این مورد قابل ملاحظه است. درصد قابل توجهی از زنان در این قومیت اگر به وظایف خانگی از قبیل شست‌وشو و پختن سر موقع غذا و... رسیدگی نکند در معرض خشونت کلامی و اهانت به خانواده خود قرار می‌گیرند.»



طبق تفاسیر مشارکت‌کنندگان بیشتر راه‌حل‌ها سمت و سوی فرهنگی دارد و در کوتاه‌مدت جواب نمی‌دهد و برای تأثیرگذاری باید اولاً با سیاست‌ها و برنامه‌های حاکمیتی همراه شود. ثانیاً استمرار و امتداد داشته باشد. مراد از این مضمون استدلال‌ها و دلالت‌های مفهومی مصاحبه‌شوندگان ذیل عدم وجود قوانین سخت‌گیرانه جهت حذف خشونت است. در مایه این مضمون پنج مقوله «عدم تعادل قدرت در رابطه»، «ترس از انگشت‌نما شدن و فقدان کنشگری»، «احساس استیصال و درماندگی» و «تاب‌آوری و راهبرد سازگارانه» قرار دارند.

**حمایت اجتماعی ضعیف:** بسیاری از خانم‌ها خشونت‌ها علیه خود را به نهادهای قانونی گزارش نمی‌کنند. از سویی، به جهت تفوق مردان در جایگاه‌های تصمیم‌گیری نهادهای قانونی و قضایی، احقاق واقعی حقوق زنان با دشواری مواجه است. این مؤلفه، بر این امر تأکید دارد که زنان اگرچه توانایی احقاق حقوق شهروندی خود را دارند اما حمایت اجتماعی ضعیف منجر به سکون‌زدگی آنها شده است.

**عدم تعادل قدرت در رابطه:** این مضمون بر درک میزان قدرت و شدت خشونت مؤثر است. از دید ویبلن<sup>۱</sup>، نهاد مجموعه‌ای از اصول و آرمان‌هایی است که به‌طوری ناقص، دوباره خلق شده یا از طریق خوی‌پذیری در هر نسل جایگزین شوند، ملکه ذهنی شده است (و از این رو در معرض تغییرات قرار دارند). بنابراین، از آن‌جا که عمر نهادها از انسان‌ها بیشتر است، ترجیحات فردی نمی‌توانند همچون نهاد، عامل علی‌اساسی یا اصیل باشند. از این‌رو، ترجیحات فرد و خاستگاه فردگرایانه به‌عنوان واحد تحلیل، جایی برای شروع و خلق یک نظریه نیستند.

بنابراین، سرشت جهان در نگاه ویبلن که بر نقش ساختار طبقاتی تأکید می‌کند، با این ایده جامعه‌شناسانه تشریح می‌شود که «ابنای بشر به سادگی نمی‌توانند آنچه را که دوست دارند، انجام دهند. افزون بر این، آن‌ها آنچه را که باید انجام دهند، دوست می‌دارند. چرا که محدوده‌ای باز برای اعمال انسانی، به وسیله ساختار نهادی یا زمینه نهادی که در آن زاده شده‌اند، تعیین می‌شود» (پاسبانی و همکاران، ۱۳۹۱: ۲۱۰). مشارکت‌کننده‌ای در این رابطه چنین اظهار می‌کند:

«از ازدواج من ۱۶ سال می‌گذرد و رفتاری که من را اذیت می‌کند این است که تمام کارهای منزل به‌عهده من است. شوهرم می‌گوید وظیفه زن انجام امور منزل است. او

<sup>۱</sup>. Veblen

چند سالی است که سرکار نمی‌رود و از پس‌انداز برای مایحتاج منزل خرج می‌کند و اصلاً آینده‌نگری ندارد که این مرا آزار می‌دهد. به نظر من زن و مرد برابر هستند و باید به هم در کارهای خانه کمک کنند. اما همسر من این کار را نمی‌کند. نه در خانه و نه در نگهداری بچه‌ها، و این خسته‌ام می‌کند. این که من را نادیده می‌گیرد».

**فقدان کنشگری و ترس از انگشت‌نما شدن:** از آن‌جا که بسیاری از زنان خشونت‌های خانگی را امری خصوصی می‌پندارند، کمتر به دنبال راه‌حل‌های ساختاری برای مقابله با آن هستند. طبق تفاسیر مشارکت‌کنندگان زنان به‌عنوان کنشگر اجتماعی عنان اختیار دنیای روزمره را در جهت منافع خاص خویش در دست ندارد. طبق نظر جامعه‌شناسان نظریه فمینیستی، زنان بیشتر به گونه‌ای اجتماعی می‌شوند که وظیفه آدمی را برقراری توازن بین منافع کنشگران گوناگون (شوهر و فرزندان) می‌دانند و چه‌بسا زنان برنامه‌ریزی و کنش را به‌مثابه عملی در جهت منافع گوناگون، منافع خودشان و دیگران تجربه کنند (ریترز، ۱۳۹۳).

همین باور و طرز تفکر، واکنش نشان دادن به خشونت از سوی زنان، ناپسند و مذموم است و اگر زنی خشونت نسبت به خود را نپذیرد، به‌عنوان کسی که نظام رایج رفتاری و خانوادگی را برهم زده سرزنش می‌شود و عامل بدنامی و بی‌آبرویی خوانده می‌شود و چه بسا خود زمینه‌جدیدی برای تحمل خشونت بیشتر را برایش فراهم سازد. به همین دلیل فشارهای فرهنگی و اجتماعی که وظیفه زنان را حفظ آبرو و حفظ خانواده می‌داند، در کنار ترس از بدنامی و سرزنش دیگران و عدم حمایت قانونی، زنان را به سکوت و پذیرش و تن‌دادن تشویق می‌کند. مشارکت‌کننده‌ای در این رابطه می‌گوید:

«فرهنگ خشونت بیش از اندازه رواج دارد. روابطش به‌نحوی است که بر زن تسلط دارد و اگر شده هر بار درگیری داشته باشه. درگیری خانوادگی طرفین هم مانند خود طایفه بختیاری وجود دارد. وقتی که درگیری بیشتر بشه، والدینش بیشتر از همه رفت و آمد می‌کنند و خانواده زن سالی یه بار باید بیان و برن. چون دوست ندارم ارتباط داشته باشم. می‌خوام تسلط خودشون رو بیشتر کنم».

مشارکت‌کننده دیگری چنین می‌گوید:



«هر بار که قهر می‌رم پدر منو برمی‌گردونه و می‌گه برو سر خونه زندگیت و بچه‌ها تو بزرگ کن. من دوتا فرزند دارم، یه دختر یه پسر. خیلی داد می‌زنه. چیزی را خراب کنند کتکشان می‌زنه و به زور براشون خرج می‌کنه و خوراکی می‌خره. به مامانم گفتم، گفت هیچی نگو و گرنه داداشات تو رو می‌کشن. زندگی هاشون نابود می‌شن. بهم گفت برو خودت اونو درست کن. اما من هرچی می‌کردم نمی‌توانستم اون رو تغییر بدم».

**احساس استیصال و درماندگی:** زنان گاهی به گونه‌ای جامعه‌پذیر می‌شوند که خودشان را از چشم مردان ببینند. تجربه زنان در مورد یادگیری ایفای نقش، تحت تأثیر این واقعیت شکل می‌گیرد که آنها برخلاف مردان، باید ایفای نقش جنس دیگر را به مثابه نقش اصیل یاد بگیرند (ریتزر، ۱۳۷۷؛ به نقل از طالقانی و همکاران، ۱۳۸۸: ۹۴).

روایات متعددی، این دست نگرش‌ها از سوی مشارکت‌کنندگان را تأکید می‌کند. مشارکت‌کننده‌ای در این رابطه می‌گوید:

«بعضی از اقوام به زن به دید برده نگاه می‌کنند که باید همیشه از مرد اطاعت کنه و اگر کوچک‌ترین مخالفتی صورت بگیره، او را به باد کتک و ناسزا می‌گیرن که همین هم می‌توانه در تفاوت تربیت خانواده‌ها و محیط ناهمسان روی بده».

**تاب‌آوری و راهبرد سازگاران:** زنان مطابق با ایدئولوژی‌های غالب بر این باورند که تمام مسئولیت‌ها و وظایف مربوط به نگهداری بچه برعهده آنها است. لذا بیشتر به بحث مادری فکر می‌کنند تا والدگری. منظور از ایدئولوژی، مجموعه‌ای از عقاید و باورهای عرفی است که هدف آن توضیح یا توجیه ساختار اجتماعی و فرهنگ جامعه یا گروهی اجتماعی است. یا آنچه به احساسات و اندیشه‌ها و اعمال روزمره ما شکل می‌دهد. ایدئولوژی، به‌ویژه ایدئولوژی‌های مسلط، این خاصیت را هم دارند که بعضی جنبه‌های اجتماعی را طبیعی و عام و بی‌چون و چرا و تغییرناپذیر جلوه می‌دهند. تاب‌آوری فرایند مقابله با وقایع مختل‌کننده، تنش‌زا یا چالش‌برانگیز زندگی است (لازاروس، ۱۹۹۱ به نقل از شاه بیگ و همکاران، ۱۳۹۷: ۴۵). سبک‌های مقابله‌ای سازگاران افراد را مستعد رشد پس‌آسیبی نموده تا هنگام مشکلات به‌عنوان یکی از میانجی‌گرهای سازگاری با اضطراب و افسردگی ایجاد شده به دنبال طلاق باشد. مشارکت‌کننده‌ای در این رابطه چنین می‌گوید:

«این که بیشتر وقتا سرکار هستش و پیش دوستاشه و فقط آخر شب یک ساعت پیشم می‌شینم اذیتم می‌کنه. چیز دیگه‌ای که اذیتم می‌کنه فشار برای بچه‌داری در خانواده روی من هست. با این که خود شوهرم در رابطه با این موضوع به من فشار نمیاره و اذیتم نمی‌کنه. اما دخالت دیگران باعث می‌شه شوهرم تحت تأثیر حرف‌ها قرار بگیرد و اذیتم کنه. منم از ترس این که تو فامیل انگشت‌نما نشم و انگی بهم نزنند بدون هیچ مخالفتی مجبورم مثل یه عروسک فقط مطیع همسر باشم».

مشارکت‌کننده دیگری می‌گوید:

«یه بار صدای مادر شوهرم شنیدم که با خواهرش صحبت می‌کرد. خاله همسرم داشت به مادرشوهرم می‌گفت اونقدر اذیتش بکن تا خودش طلاق بگیره بره، خاله‌اش از همسرم کینه داشت، برای این که دخترشو نگرفته بود، همه تلاشش رو می‌کرد که ما را از هم جدا کنه. یه روز که منو زد و تحقیرم کرد. دست به خودکشی زدم. هرچی قرص بود خوردم. وقتی رسید بالا سرم دهنم کف کرده بود. رنگش پرید و دست‌پاچه شد. می‌گفت من تورو دوست دارم و نمی‌خواهم کسی بهت دست بزنه و تو رو از من بگیره».

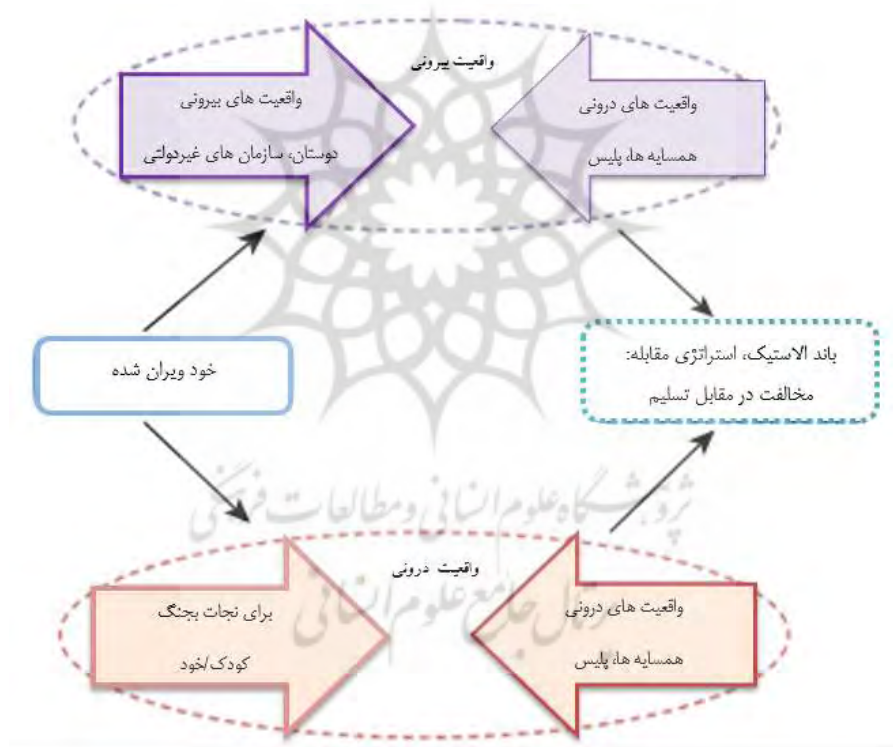
خط داستان این پژوهش طبق تفاسیر مشارکت‌کنندگان، متضمن یک فرآیند طولانی مدت حرکت بین مخالفت فعالانه با خشونت و تسلیم یا تحمل موقعیت است. شبیه یک نوار لاستیک که به داخل و خارج کشیده می‌شود. سه جفت مهم از راهبردهای مقابله‌ای که در ادبیات پژوهش شرح داده شد در این پژوهش وجود دارد:

اول؛ مشکل محور است و مقابله متمرکز بر هیجان، دوم؛ رویکرد و مقابله اجتنابی است و سوم؛ مقابله با درگیری و جدایی. اجتناب پاسخ مقابله‌ای با اجتناب شناختی مشخص می‌شود، استعفا/پذیرش، جستجوی پاداش‌های جایگزین، و تخلیه عاطفی. رویکرد مقابله پاسخ با تجزیه و تحلیل منطقی، ارزیابی مجدد مثبت مشخص می‌شود، جستجوی راهنمایی/حمایت و حل مشکل. به گفته توبین و همکاران (حیاتی و همکاران، ۲۰۱۳: ۶). مفهوم تعامل/مقابله با عدم مشارکت ترکیبی از مقابله است.

شکل ۱ نشان می‌دهد چگونه تجارب زنان از سوء استفاده مزمن (مواد استرس‌زا) زندگی شخصی آنها را به دلیل آسیب‌های جسمی، روانی، اجتماعی و مالی ویران کرده است و این زنان



را به سمت ارزیابی و دسترسی به منابع بیرونی و درونی خود برای شکل دادن به راهبردهای مقابله‌ای سوق داده است. ظاهراً هم منابع خارجی و هم منابع داخلی حاوی واقعیت‌های متناقضی بودند. آنها حمایت کمتری از سوی همسایگان یا پلیس دریافت کردند. این زنان از منابع داخلی خود نیز وضعیت متناقضی را تجربه کردند. آنها احساس نیاز و مسئولیت می‌کردند تا خود و فرزندانشان را نجات دهند که با هنجار درونی نقش آنها در حفظ هماهنگی خانوادگی از طریق همسری مطیع و مادری خوب در تضاد بود. این تنش قوی منجر به استراتژی کشتی شد که حاکی از یک فرآیند طولانی‌مدت حرکت بین مخالفت فعالانه با خشونت و تسلیم شدن و ماندن در موقعیت برای مدتی طولانی‌تر، قبل از این که احتمالاً در نهایت رابطه را ترک نماید.



شکل ۱. پویایی مقابله‌ای زنان از خشونت خانگی

منبع: یافته‌های پژوهش

زنان در پژوهش حاضر، با یک تضاد درونی مواجه شدند که توانایی آنها را برای استفاده بهینه از خود قدرتمندشان مختل می‌کرد. بنابراین، این تعارض درونی یک عامل مهم درونی است که باید در طرح تلاش‌های توانمندسازی زنان در جهت ارتقای مهارت‌های مقابله‌ای آنان مورد توجه قرار گیرد. به‌طور کلی، پاسخ‌های مقابله‌ای توصیف شده توسط توین و همکاران<sup>۱</sup> (۱۹۸۹) شبیه راهبردهای مقابله‌ای مورد استفاده توسط زنان در این مطالعه است. آنها از راهبردهای مقابله‌ای متفاوتی استفاده کردند که در طول زمان تغییر کرد، و مکرراً بین اجتناب یا کنارگذاشتن تا نزدیک شدن یا درگیر شدن در نوسان بود. تفسیر حاضر با یافته‌های والدراپ<sup>۲</sup> (۲۰۰۴) و ریسک<sup>۳</sup> (۲۰۰۸) مطابقت دارد که ادعا می‌کنند در یک رابطه خشونت آمیز، یک زن ممکن است ترجیح دهد از یک استراتژی مقابله‌ای خاص استفاده کند، اما سپس باید آن استراتژی را برای تناسب با یک موقعیت خاص تنظیم کند. این به این دلیل است که زنانی که خشونت خانگی را تجربه می‌کنند به احتمال زیاد با کمبود منابع موجود و همچنین حمایت اجتماعی، گزینه‌های فرار و کنترل مواجه هستند (گودمن، ۲۰۰۹: ۱۲).

استفاده از رویکرد یا پاسخ‌های مقابله‌ای درگیرانه برای مقابله با آزار باعث شد که برخی از زنان در موقعیت قوی برای ترک شوهر آزارگر قرار گیرند. اما بعداً، این استراتژی باعث شد که آنها با انتقام‌جویی از سوی همسرشان نیز مواجه شوند. گودمن و همکاران (۲۰۰۹) نشان داده‌اند که کنش‌های مقابله‌ای فعال (رویگرد و پاسخ‌های تعامل) دارای پتانسیل تأثیر مثبت بر حذف خشونت در زندگی زن هستند، اما در عین حال پیامدهای منفی دارند. این مشابه نتایج این مطالعه است. هنگامی که زنان فعالانه به دنبال حمایت نهادی از پلیس بودند، این امر مانع از آزار جسمی شوهرشان شد، اما مشکلات روانی اجتماعی دیگری مانند عدم حمایت مالی برای خانواده ایجاد کرد. پویایی رابطه آزاردهنده و در دسترس بودن کلی منابع داخلی و خارجی یک استراتژی کشتی را در میان زنان بازمانده از خشونت خانگی تشکیل داد. این استراتژی مقابله‌ای منجر به تصمیم‌گیری بیشتر در مورد ماندن یا ترک ازدواج می‌شود.

---

1. Tobin et al

2. Waldrop

3. Resick



شکل ۲. ابعاد و مؤلفه‌های خشونت شریک صمیمی

### بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های پژوهش نشان دهنده این است که در وقوع خشونت‌های خانگی عوامل فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی متعددی نقش دارند؛ یکی از مهم‌ترین آنها "حمایت اجتماعی ضعیف" است که در خانواده‌ها به‌ویژه خانواده‌های جدید صورت نمی‌گیرد، مثلاً یک جوان نمی‌داند که اگر مشکلی در خانه برایش پیش آید چگونه آن را حل کند که این مسأله منجر به استفاده از زور فیزیکی، خشونت و حملات دیگری می‌شود. در مطالعه حاضر سه مرحله اساسی در ارتباط با شکل‌گیری تجربه خشونت قابل تشخیص است که طی آن در گام نخست، شرایط رفتاری منجر به تثبیت شرایط ساختاری خواهد شد و سپس ذائقه‌ها تعیین‌کننده رفتار غالب سوژه‌ها (مران) و ناتوانی ابژه‌ها (زنان) خواهد شد. سپس افراد ممکن است خشونت ابتدایی را برای مدتی مخفی نگهدارند، اما به تدریج نمی‌توانند تحمل کنند و کار به طلاق می‌کشد، چنان‌چه روزانه اخباری از طلاق و اختلافات خانوادگی می‌شنویم و در نهایت خشونت تثبیت شده بدل می‌گردد.



طبق تفاسیر مشارکت‌کنندگان، اکثریت زنان گزارش کردند که در طول زندگی خود نوعی خشونت را تجربه کرده‌اند که اغلب روانی است. انواع خشونت در میان جوانان با تحصیلات پایین در مناطق روستایی زندگی می‌کردند، بیشتر بود. به‌طور خاص، تفاوت خطر خشونت جنسی در میان زنان با تحصیلات بالاتر و آنهایی که به یک گروه غیربومی تعلق داشتند، بیشتر بود.

با کنار گذاشتن این فتیسیسم، ممکن است دریابیم که دو شکل نهایی میل به تغییر اجتماعی وجود دارد، یکی میل برای چیزها که افراد را تولید می‌کند و دوم میل برای دلبستگی رابطه‌ای که باعث ایجاد اجتماع می‌شود. با درک این‌که اولی پشت نسخه غیرانتقادی معرفت‌شناسی غربی است و دومی پایه معرفت‌شناسی جنوب است. این میل اخیر برای پروژه تاریخی پابخت ناکارآمد است، زیرا پیوستن به پیوندها به‌عنوان ستون زندگی از آن در برابر گسستگی و آسیب‌پذیری محافظت می‌کند که معمولاً در میل به چیزها وجود دارد. علاوه بر این، سوژه را به سوی یک رانش روان‌شناختی، به راهی برای درک زندگی و تنش‌های آن به‌صورت فردی می‌کشاند، به‌طوری که باید از طریق مکانیسم‌های توانمندسازی روان‌شناختی شخصی حل شود.

یکی از اشکال خشونت علیه زنان در درون خانواده ممکن است خشونت کلامی، رفتاری، عاطفی و اقتصادی باشد که مابین زن و شوهر به شکلی کاملاً خصوصی اتفاق می‌افتد و به دلیل خصوصی بودن زیاد آن معمولاً آمار و ارقام پنهان می‌ماند. آن‌چه برای این مطالعه مسلم بود، وجود چنین خشونتی در میان شماری از خانواده‌هاست. به‌گونه‌ای که در مذاکرات و گفتگوهای روزمره زنان امکان بروز پیدا کرده و به نوعی بحث از آن وارد حیطه بیرون از روابط زن و شوهر شده است. مطالعه حاضر درصدد بررسی این حیطه از خشونت در خانواده‌ها بوده و در راستای آن مصاحبه با زنانی که تجربه چنین خشونت‌هایی را داشته‌اند. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که طبق تفاسیر مشارکت‌کنندگان از مضامین اصلی ظهور یافته در ارتباط با فرآیند شکل‌گیری خشونت نگاه مردسالارانه نسبت به زنان، جامعه‌پذیری جنسیتی، کلیشه‌های رفتاری از جمله راه رفتن مرد جلوتر از زن و تخصیص کارخانه فقط به زن، ممانعت از حق حضور زن در اجتماع و اشتغال در درون جامعه، ترس زنان از دفاع حقوق خود، نادیده گرفتن وجود و احساس یک زن، کمتر وقت اختصاص دادن به همسر خود و محروم کردن زن از حق تحصیل، رفتارهای بدون حرمت و خودخواهی مردان، سوءاستفاده از عشق و علاقه، عدم حمایت خانوادگی و تبعیض



حقوقی است. یافته‌های این بخش از پژوهش با یافته‌های محمدی و میرزایی (۱۳۸۹)؛ طالب‌پور (۱۳۹۶) و الدوساری<sup>۱</sup> (۲۰۱۶) است که به این نتیجه رسیدند که پیامدهای خشونت عمیق است و زندگی در یک رابطه خشونت‌آمیز بر حس اعتماد به نفس زن و توانایی‌هایی زن برای مشارکت در اجتماع تأثیر می‌گذارد. همچنین گافمن نیز مدعی است، جنسیت پدیده‌ای طبیعی نیست، بلکه در جریان تعامل ساخته می‌شود. در این تعاملات، مردان و زنان خود تابع کلیشه‌هایی‌اند که چگونگی رفتار آنها را از قبل مشخص کرده است. بنابراین به بالا بردن آگاهی جامعه کمپین‌های آگاهی ملی بسیار توصیه می‌شود. همچنین بررسی شیوع ملی خشونت خانگی استفاده افراد آموزش دیده برای بررسی موارد خشونت ضروری است.

کلومگا (۲۰۰۸) نشان داد که هرچه سطح تحصیلات و مرتبه شغلی زن بیشتر باشد و زن شغل متناسب‌تری داشته باشد میزان خشونت علیه او کمتر است و افراد می‌توانند بر اساس روابط اجتماعی و نوع پیوندهایی که جزء سرمایه اجتماعی است از منابع حمایتی برای برطرف کردن نیازهایشان استفاده کنند. هر اندازه روابط اجتماعی گسترده‌تر باشد میزان دسترسی به منابع حمایتی بیشتر می‌شود و در صورت بروز مشکل و خشونت از سوی همسر زن مجبور به تحمل شرایط نیست و می‌تواند با استفاده از منابع حمایتی از خود دفاع کند و تسلیم نشود.

به‌طور کلی شخصیت فردی نقشی کلیدی در گفتمان‌های رهایی و توانمندسازی برخی فمینیسم‌ها ایفا می‌کند، زیرا زنان به‌صورت فردی توانسته‌اند با تخریب ساختارهای اجتماعی، قواعد انضباطی جامعه و الگوهای عادات و هنجارهای ظلم خود را آزاد کنند. با این حال، این نیز درست است که برای صحبت از مفصل‌بندی مادی رهایی و توانمندسازی، باید بعد بین‌الذات و جمعی داشت.

از منظر معرفت‌شناسی‌ها و فمینیسم‌های جنوب (صرف نظر از مکانی که در آن اجرا می‌شوند)، در مورد تشکیل فردیت‌های آنها به‌عنوان غیریت، به‌عنوان ابژه‌های صرف، شورشی وجود دارد. بنابراین، آنها به‌عنوان یک ابژه هرگز به‌عنوان یک موضوع مولد دانش مرتبط نیستند. این شبکه‌ای از روابط است که حس یک معرفت‌شناسی غیرغربی را شکل می‌دهد که ممکن است برای درک بهتر خشونت علیه زنان و جنبش‌های جدید برای مبارزه با آن مفید باشد.

<sup>۱</sup> Al-Dosari

طبق یافته‌های به‌دست آمده؛ زنان با کمبود حمایت نهادی مواجه هستند و از طرفی باورهای سنتی، مانع از پتانسیل آنها برای توقف سوءاستفاده می‌شود. اگرچه زنان در این مطالعه تحصیل کرده و از نظر اقتصادی مستقل بودند، اما هنوز در بسیج حمایت داخلی و خارجی برای پایان دادن به آزار و اذیت مشکل داشتند که این مسئله تا حدودی به دلیل هنجارهای جنسی درونی شده است. بنابراین پیشنهاد می‌شود:

- ✓ با راه‌اندازی وب سایت مشاوره یا احداث کلینیک‌های اجتماعی و روان‌شناختی رایگان و توانمندسازی روان‌شناختی جوانان مناطق حاد و بحرانی استان مهارت‌های زندگی تقویت شود تا از وقوع خشونت در جامعه جلوگیری گردد.
- ✓ مقاومت زنان و پیگیری حقوقی مزاحمان یکی از عوامل مؤثر در ناامن کردن فضا برای اعمال خشونت به‌ویژه آزارهای خیابانی در سطح جامعه است؛ لذا به زنان کمک شود تا به این نتیجه برسند که موارد خشونت را به مراجع مربوطه ارجاع دهند و به دلیل ترس از آبروریزی از حق و حقوق خود نگذرند.
- ✓ نیروی انتظامی هنگام مراجعه مردم به جهت حل اختلافات خانوادگی و غیره، سریعاً با هماهنگی مقام قضایی نسبت به رسیدگی موضوع و حل و فصل آن اقدام کند.
- ✓ سیاست کیفری افتراقی از طریق ساز و کار جرم‌انگاری و تشدید کیفر برای افراد مرتکب به اعمال خشونت‌آمیز علیه زنان؛ در خانواده لحاظ شود.



## منابع

- ارجمندسیاه پوش، اسحاق و عجم دشتی نژاد، فریال. (۱۳۸۹). بررسی عوامل اجتماعی - اقتصادی مؤثر بر خشونت علیه زنان در شهر اهواز. *جامعه‌شناسی مطالعات جوانان*، ۱(۳)، ۹۱-۱۱۸.
- اسکندری، سمانه، علیوردی‌نیا، اکبر، ریاحی، محمد اسماعیل و معمار، رحمت الله. (۱۴۰۰). تبیین جامعه‌شناختی نگرش نسبت به خشونت علیه زنان در میان دانشجویان پسر دانشگاه‌های استان مازندران. *مطالعات اجتماعی روان‌شناختی زنان*، ۱۹(۲)، ۱۱۹-۱۶۴.
- باغی، وجیهه، دالوند، سحر، فرج‌زاده، محمد، اکی، سوره، فروغی، شفیع و قانع‌ی قشلاق، رضا. (۱۴۰۰). خشونت علیه زنان و عوامل مرتبط با آن: یک مطالعه مقطعی در سقز. *پرستاری، مامایی و پیراپزشکی*، ۶(۴)، ۲۱-۳۱.
- پارسامهر، مهربان، یوسفی شیخ‌رباط، معصومه و بندری، مهران. (۱۳۹۹). بررسی رابطه ناکامی و خشونت روانی-کلامی مردان و زنان در خانواده‌های شهر اصفهان. *مطالعات اجتماعی روان‌شناختی زنان*، ۱۸(۱)، ۱۶۸-۱۳۱.
- پاسبانی صومعه، ابوالفضل و متوسلی، محمد. (۱۳۹۱). مصرف تظاهری در آرای توستین و بلن و موضوع پس‌انداز. *تحقیقات اقتصادی*، ۴۷(۹۸)، ۲۰۵-۲۴۱.
- حیدری، حسین. (۱۴۰۰). مطالعه جامعه‌شناختی خشونت زناشویی و تأثیر شبکه‌های اجتماعی مجازی بر آن (مطالعه موردی: زوجین شهر تهران). *توسعه اجتماعی*، ۱۶(۲)، ۳۳-۷۰.
- ریتزر، جرج. (۱۳۷۷). *نظریه‌های جامعه‌شناسی در دوران معاصر*. ترجمه محسن ثلاثی. تهران: نشر علمی، چاپ سوم.
- ریتزر، جورج. (۱۳۹۳). *نظریه‌های جامعه‌شناسی*. ترجمه هوشنگ ناییب. تهران: نشر نی، چاپ نهم.
- رئسی، سمیه و بوستانی، داریوش. (۱۴۰۰). مطالعه کیفی خشونت علیه زنان بلوچ. *زن و جامعه*، ۱۲(۴۶)، ۴۶-۶۵.
- شاه بیگ، سروش، خانه‌کشی، علی و خان‌محمدی، ارسلان. (۱۳۹۷). بررسی مقایسه‌ای راهبردهای مقابله‌ای و تاب‌آوری در زنان مطلقه و غیرمطلقه. *مدیریت ارتقاء سلامت*، ۷(۲)، ۴۹-۴۴.

شکری، امید، خدائی، علی و معزالدینی، شیرین. (۱۴۰۰). تحلیل پدیدارشناختی تجربه زیسته زنان درباره خشونت خانگی در دوران قرنطینه کوید ۱۹. *روان شناسی کاربردی*، ۱۵(۳)، ۴۰۲-۳۸۱.

شهبابی، محمود و اعطاف، وحید. (۱۳۹۳). مطالعه پدیدارشناسانه نگرانی مردان از ابژه‌سازی و خود- ابژه‌سازی زنان. *جامعه‌شناسی ایران*، ۱۵(۲)، ۱۵۲-۱۲۶.

طالقانی، غلامرضا، پورت عزت، علی اصغر و فرجی، بهاره. (۱۳۸۸). بررسی تأثیر سقف شیشه‌ای بر کاهش توانمندی زنان در سازمان توسعه برق ایران. *مدیریت دولتی*، ۱(۲)، ۱۰۲-۸۹.

میرزایی، ابراهیم، محمدی، فایزه و فیض‌اللهی، علی. (۱۳۹۹). جامعه‌شناختی میزان خشونت علیه زنان در خانواده و عوامل مؤثر بر آن (مطالعه موردی: شهر کرمانشاه). *زن و جامعه*، ۱۱(۴۳)، ۳۲۲-۲۷۹.

یعقوبی، علی و مقدس یزدی، هانیه. (۱۳۹۵). دختران دانشجو و سنخ‌شناسی زنانگی. *زن در توسعه و سیاست*، ۱۴(۴)، ۵۳۳-۵۱۳.

Anderson, E. (2020). Feminist epistemology and philosophy of science. In N. E. Zalta (Ed.), *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. <https://plato.stanford.edu/archives/spr2020/entries/feminism-epistemology>.

Arjamandisyahpoosh, I. & Ajam Dashtinajad, F. (2009). Investigating socio-economic factors affecting violence against women in Ahvaz city. *Sociology of Youth Studies*, 1(3), 118-91. (In Persian)

Baghi, V., Dalvand, S., Farajzadeh, M., Khaki, S., Foroughi, S. & Ghanei Gheshlagh, R. (2021). Violence against women and its related factors: A cross-sectional study in Saghez. *Scientific Journal of Nursing, Midwifery and Paramedical Faculty*, 6(4), 21-31. (In Persian)

Cockburn, C. (2004). The Continuum of Violence: A Gender Perspective on War and Peace. In W. Giles & J. Hyndman (Eds.), *Sites of Violence: Gender and Conflict Zones*. Los Angeles: University of California Press, 1-38.

Elghossain, T., Bott, S. & Akik, C. (2019). Prevalence of intimate partner violence against women in the Arab world: a systematic review. *BMC International Health Human Rights* 19(1), 29.

Eskandary, S., Aliverdina, A., Riahi, M. E. & Rahmatollah, M. (2021). A sociological explaining of attitudes toward violence against women among male college students in Mazandaran province. *Women's Studies Sociological and Psychological*, 19(2), 119-164. (In Persian)



- Fernández, M., Gracia, E. & Lila, M. (2019). Psychological intimate partner violence against women in the European Union: A cross-national invariance study. *BMC Public Health* 19, 1739.
- Fricker, M. (2007). *Epistemic Injustice. Power & the Ethics of Knowing*. Oxford University Press.
- Goodman, L. A., Smyth, K. F., Borges, A. M. & Singer, R. (2009). When crisis collide: How intimate partner violence and poverty intersect to shape women's mental health and coping?. *Trauma Violence Abuse*, 10(4), 306–329.
- Government of Ecuador. (2018). Comprehensive organic law to prevent and eradicate violence against women [Ley orgánica integral para la prevención y erradicación de la violencia de género contra las mujeres]; 2018. [https://oig.cepal.org/sites/default/files/2018\\_ecu\\_leyintegralprevencionerradicacionviolenciagenero](https://oig.cepal.org/sites/default/files/2018_ecu_leyintegralprevencionerradicacionviolenciagenero).
- Grech, V. (2015). Gendercide and Femineglect. *Early Human Development*, 91(12), 851-854.
- Hayati, E. N., Hogberg, U., Hakimi, M., Ellsberg, M. & Emmelin, M. (2011). Behind the silence of harmony: Risk factor for physical and sexual violence among women in rural Indonesia. *BMC Womens Health*, 11(1), 52.
- Hayati, E. N., Eriksson, M., Hakimi, M., Högberg, U. & Emmelin, M. (2013). 'Elastic band strategy': Women's lived experience of coping with domestic violence in rural Indonesia. *Global Health Action*, 6, 1–12.
- Heidari, H. (2022). A sociological study of marital violence and the impact of online social networks on it (Case study: Marital couples of Tehran). *Quarterly Journal of Social Development (Previously Human Development)*, 16(2), 33-70. (In Persian)
- Heyes, C. (2013). Feminist solidarity after queer theory: The case of transgender. In S. Stryker & A. Z. Aizura (Eds). *The Transgender Studies Reader 2*, London: Routledge, 201-213.
- Körner, R. & Schütz, A. (2021). Power in romantic relationships: How positional and experienced power are associated with relationship quality. *Journal of Social and Personal Relationships*, 38(9), 2653-2677.
- Kumar, D. P. & Anupama, A. (2022). Impact of Covid-19 pandemic on Prevalence of complaints related to violence against women in India - A cross-sectional comparative research study from 2014 to 2022? *CrimRxiv*. <https://doi.org/10.21428/cb6ab371.9ad5ab9e>.
- Martín-Lanas, R., Osorio, A., Anaya-Hamue, E., Cano-Prous, A. & de Irala, J. (2021). Relationship power imbalance and known predictors of intimate partner violence in couples planning to get married: A baseline analysis of

- the AMAR Cohort Study. *Journal of Interpersonal Violence*, 36(21-22), 10338-10360.
- McGill University. (2022). One in four women experience domestic violence before age 50, analysis finds, Governments are not on track to meet global targets to eliminate violence against women and girls, March 24, 399(10327), 803-813.
- Mirzaei, E., Mohamadi, F. & Fialahi, A. (2020). Sociological study on the extent of violence against women in the family and its effective factors (case study: Kermanshah city). *Quarterly Journal of Woman and Society*, 11(43), 279-322. (In Persian)
- National Center for Injury Prevention and Control. Fact sheet: The social-ecological Model: A Framework for Violence Prevention. [https://www.cdc.gov/violenceprevention/pdf/sem\\_framework-a.pdf](https://www.cdc.gov/violenceprevention/pdf/sem_framework-a.pdf). Accessed 2 October 2020.
- Parsamehr, M., Yousefi ShikhRobat, M. & Bondori, M. (2020). The relationship between failure and psycho-verbal violence of men and women in Families of Isfahan. *Women's Studies Sociological and Psychological*, 18(1), 131-168. (In Persian).
- Pasebani Someeh, A. & Motavaselim, M. (2012). Conspicuous consumption in Veblen's opinions and the saving problem. *Journal of Economic Research*, 47(1), 205-241. (In Persian)
- PROWID. (1999). *Domestic Violence in India: Summary Report of Three Studies*. Washington, DC: ICRW.
- Raisi, S. & Boostani, D. (2021). Violence against balouch women. *Quarterly Journal of Woman and Society*, 12(46), 46-65. (In Persian)
- Reverter, S. (2022). Epistemologies of violence against women. A proposal from the South. *Cogent Social Sciences*, 8(1), 1-12.
- Reverter, S. & Medina-Vicent, M. (2020). *El feminismo en 35 hashtags*. La Catarata.
- Ritzer, G. (2013). *Sociological Theories*. Translated by Hoshang Naibi. Tehran: Ney Publishing. (In Persian)
- Ritzer, G. (1998) *Sociological Theories in the Modern Era*. Translated by Mohsen Solaci. 3th, Tehran: Elmi Publications. (In Persian)
- Sardinha, L., Maheu-Giroux, M., Stöckl, H., Meyer, S. R. & García-Moreno, C. (2022). Global, regional, and national prevalence estimates of physical or sexual, or both, intimate partner violence against women in 2018. *The Lancet*, 399(10327), 803-813.
- Segato, R. (2016b). *La Guerra Contra Las Mujeres*. Traficantes de sueños.

- Segato, R. (2018). *Contrapedagogías de la Crueldad*. Prometeo Libros.
- Shahabi, M. & Etaf, V. (2013). Cultural studies of gheirat (sexual jealousy) in Iran: A phenomenological study on the male concern about female objectification and selfobjectification. *Iranian Journal of Sociology*, 15(2), 126-152. (In Persian)
- Shahbeik, S., Khaneh Keshi, A. & Khan Mohammadi, A. (2018). Coping strategies and resilience in divorced and non-divorced females: A comparative study. *Journal of Health Promotion Management*, 7(2), 44-50. (In Persian)
- Shokri, O., Khodaei, A. & Moezzodini, S. (2021). A phenomenological study of women's lived experiences of domestic violence during the COVID-19 Pandemic. *Journal of Applied Psychology*, 15(3), 402-381. (In Persian)
- Taleghani, G., Pourezzat, A. & Faraji, B. (2009). Survey on the effect of glass ceiling on decrease of women empowerment in Iran power development co. (IPDC). *Journal of Public Administration*, 1(2), 89-102. (In Persian)
- Tobin, D. L., Halroyd, K. A., Reynolds, R.V. & Wigal, J. K. (1989). The hierarchical factor structure of coping strategy inventory. *Cognitive Therapy and Research*. 13, 343-361.
- United Nations, General Assembly. (1993). Declaration on the Elimination of Violence against Women, A/RES/84/104. <https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/atrocities>.
- Violence-Against-Women-Da.(2021). *Orange the World: End Violence against Women Now*, <https://www.un.org/en/observances/ending-violence-against-women-now>.
- Women and Girls at Risk. (2022). *Gender-Based Violence*, A1aIQobChMI0N\_gv7Ka9wIViKZ3Ch1k2Q2eEAMYASAAEgL8svD\_BwE.
- Yaghoobi, A. & Moghaddas Yazdi, H. (2016). Femininity typology and girl students (Case study: Students of Guilan University). *Woman in Development & Politics*, 14(4), 513-533. (In Persian)





نویسندگان

m.shahryari@scu.ac.ir

مرضیه شهریاری

استادیار گروه جامعه‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز و دارای چندین مقاله در حوزه مسائل و آسیب‌های اجتماعی و خانواده.

m.bagheri@scu.ac.ir

معصومه باقری

دانشیار گروه جامعه‌شناسی دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی.

